

Krajem svatého Antonínka

Cena 20 Kč

ČASOPIS OSTROŽSKA A HORŇÁCKA

LISTOPAD - PROSINEC 2012

Kalendář akcí na listopad a prosinec

VELKÁ NAD VELIČKOU • UHERSKÝ OSTROH • BLATNICE POD SVATÝM ANTONÍNEM • HLUK • BLATNIČKA
• BORŠICE U BLATNICE • OSTROŽSKÁ LHOTA • OSTROŽSKÁ NOVÁ VES • HRUBÁ VRBKA • MALÁ VRBKA
• JAVORNÍK • KUŽELOV • SUCHOV • LIPOV • LOUKA • NOVÁ LHOTA • VÁPENKY • VESELÍ NAD MORAVOU

29

Slavnosti vína v Uherském Hradišti

FOTO: Radek Bartoníček

**31 HERCI ZE SLOVÁCKÉHO
DIVADLA LÁKALI NA FOGLARA**

**12, 13 HORŇÁCKÝ PATRIOT TONDA
VRBA ODPOČINEK NEPLÁNUJE**

**Titulní strana: Nevěsta a její
druzičky při letošní podzimní
svatbě na Antonínku.**

FOTO: Radek Bartoníček

**20, 21 SPLÁCÍME VČAS, TVRDÍ
STAROSTA VESELÍ NAD MORAVOU**

16,17 POCTA VELKÝM PRIMÁŠŮM

**29 HOKEJISTÉ OSTROHU CHTĚJÍ
OBHÁJIT VÍTĚZSTVÍ**

Krajem svatého Antonínka, regionální periodikum, povoleno Ministerstvem kultury ČR pod. č. MK ČR E 18131, vydává Mikroregion Ostrožsko, Uherský Ostroh, PSČ 687 24 • **Redakce:** Radek Bartoníček (radek.bartonicek@gmail.com), tel: 602 433 970, Vladimír Salčák 774 115 186, František Gajovský, Stanislav Dufka • **Jazyková úprava:** Mgr. Zdeňka Pokorná • **e-mail:** mikroregion@ostrozske.cz, www.ostrozske.cz, cena výtisku 20 Kč • **Design, grafické zpracování:** Grafické studio Joker, Uherské Hradiště • **Tisk:** Joker, s. r. o., Masarykovo nám. 35, Uherské Hradiště, tel. 572 551 155. • **Máme zájem o vaše texty a fotky! Posílejte je, prosím, do 27. 12. 2012, časopis vyjde 5. ledna 2013!**

Vážení čtenáři,

měl bych být šťastný, že je na světě další číslo časopisu, ale místo toho se lekám vašich čtenářských reakcí. Za všechno může dvouměsíční perioda v jeho vydávání, která vede k tomu, že některé obce či městečka jsou třeba v časopise zastoupeny méně než některé jiné. Rád bych vás, kteří se budete cítit ošizeni, ujistil o tom, že v tom není prázdný záměr, snažíme se, aby toto zastoupení bylo rovnoměrné, někdy mírně převládá jedno místo, příště zase druhé.

Velmi vás v tomto prosím o pochopení, náš časopis nikdy nemůže nahradit podrobnosti obecních zpravodajů, není to ani jeho cílem.

Jde nám především o to, abychom se jako sousedé ze dvou krajů na Ostrožsku i Horňácku víc vzájemně poznávali, k čemuž napomáhá právě náš časopis. Navíc věříme, že časopis je svým stylem psaní i zaměřením přece jen v lecčems ojedinělý, a také proto žádaný.

Budeme vám vděční, pokud nám zůstanete věrni i v nadcházejícím roce 2013, do kterého vám přejeme všechno dobré, zejména zdraví, štěstí, lásku a mnoho krásných okamžiků mezi těmi, které máte nejraději.

Radek Bartoníček
radek.bartonicek@gmail.com

To byl krásný konec léta!

O čem napsat vůbec první článek tohoto čísla časopisu? Myslím, že to není žádné těžké rozhodování. O čem tedy? No přece o počasí! Bylo letos tak nádherné a tak slunečné do takřka posledních říjnových dnů, že kdybychom měli tu možnost, určitě bychom si některé tyto dny schovali na zimu. Kdo si neudělal čas na procházky přírodou, může jen litovat, kdoví kdy se tak překrásného podzimu zase dočkáme.

K podzimu určitě patří například takové pouštění draků, které poslední léta jaksi z našeho života spíš mizelo. O to více jsem byl nadšený, když jsem přišel v polovině října na Antonínku. Mládež z farností z Hluku, Boršic u Blatnice a Ostrožské Lhoty tady připravila pouštění draků, které se setkal s velkým zájmem dětí i dospělých. Velkým? Řekl bych obrovským! Na kopci byly snad dvě stovky lidí, mnozí z nich skutečně přišli s drakem, a tak se každému z nás naskytl pohled, na který nejde hned tak zapomenout. Bylo to skutečně velmi pěkné odpoledne, navíc ještě doplněné například soutěžemi, projíždkou na koni (lhotského starosty) nebo opékáním špekáčků. Na shledanou zase za rok!

RB Podzimní nádherné nedělní odpoledne na Antonínku

Příjemné chvílky v lhotském domečku s Háječkem

Ve Lhotě dívky připravovaly pravé báleše od babičky

Brrrr!!! To byla zima!!! Poslední říjnovou neděli z ničeho nic napadl sníh, teplota skočila těsně nad nulu, a kdo nemusel, ani moc nechodil ven. Jenže ten, kdo přijal pozvání lhotského slováckého krúžku Háječek na podzimní posezení v jejich lidovém domku, ten prožil příjemné chvílky i v takto studeném dnu. Stačilo vejít dovnitř a už jste ucítili vůni pravých bálešů, které paní Hájková s jednou ze svých dcer pekly na plotně nefalšovaného starého „šporheltu“. Mňam, to byla dobrota! A kdo neměl chuť na sladké, nijak to nevadilo, daly se okoštovat i výborné škvarky – ještě teď se mi po nich sbíhají sliny. No, a pochopitelně – aj nepančovaná slivovica byla...

V domečku bylo útulno a teplo, panovala tam taková ta domácká atmosféra, kdy si sednete a nechce se vám nijak zvedat. Zvláště když bylo ještě k tomu možné poslouchat CM Višňa s primášem Františkem Hájkem. Opravdu se mi domů nechtělo, a určitě jsem nebyl sám. Díky za takové posezení, za sebe můžu říci, že už teď se těším, až zimu nějak přežijeme – na jaro totiž bude Háječek opět domek otvírat. Tož dojděte!

RB

Ministr ve Velké

Poslední říjnový večer se objevil ve Velké nad Veličkou dvě hodiny před půlnocí samotný ministr zahraničí Karel Schwarzenberg, který se přišel podívat na hodový večer místního mužského sboru. Ministr se zdržel přibližně hodinu, kterou strávil u stolu velického starosty Jiřího Pšurného. I když přítomnost významného politika poutala logicky velkou pozornost, zaznamenejme tady v časopise

ještě více fakt, že ve Velké proběhl toho večera velmi zdařilý program, na kterém se podílelo kromě domácích sborů také několik hostů. Jak jsem slyšel, největší potlesk sklidili za své pásmo členové folklorního souboru z Brezové pod Bradlom. „Byl to velice příjemný večer,“ říkal mi druhý den fotograf pan Gajovský, když jsem se ho na tento večer ptal.

RB

Ministr zahraničí Karel Schwarzenberg na velickém hodovém večeru

FOTO: František Gajovský

Takový „dárek“ můžeme Novoveštanům závidět

Nově otevřený obecní domek v Ostrožské Nové Vsi je sice dost velký, ale přesto, když se ke konci října otvíral, měli jsme problém se do něj všichni dostat – takový byl o něj první den zájem. Dodal bych, že zájem byl docela pochopitelný, Novoveštané si nadělili dar, který jim můžou mnozí jiní závidět. Několik místních spolků má totiž střechu nad hlavou, a navíc v takovém prostředí, které bude radost navštěvovat.

„Trvalo nám to dlouho, ale my se nikdy nevzdáme, my bojujeme, podařilo sa to, i když to byla dřina, nebudme skromní, bylo to těžké,“ komentoval starosta Stanislav Tureček několikaletou snahu obce domek opravit – nakonec se to obci s pomocí dotací za „pár“ milionů podařilo.

Kromě domku navíc Novoveštané ve stejný den křtili i nový cimbál, který soubor Novoveštan koupil především pro místní cimbalovou muziku Novoveská banda. Křtu se přitom ujal samotný hejtman Zlínského kraje Stanislav Mišák, protože kraj přispěl na koupi částkou 50 tisíc korun. Kromě domku a cimbálu si místní ještě „nadělili“ krásný kalendář, který je plný novoveských krojů z letošní krojové přehlídky.

Co ještě k prvnímu dni na novém domku napsat? Nálada byla slavnostní, muzika hrála a Novoveštané to „rozbalili“ tak, jak jsme u nich zvyklí, někteří pokračovali až do následujícího dne, kdy ženský soubor Denica slavil pět let existence. Nechtěl bych ráno po

Křest kalendáře a cimbálu z rukou hejtmána Stanislava Mišáka

takovém víkendu některé místní muzikanty, zpěváky a tanečníky vidět.

RB

Byla jsem dojatá, přiznala Marcela Vandrová v Hrubé Vrbce

Tak krátce jsem ještě asi nikdy rozhlas neposlouchal. Když poslední říjnovou sobotu začal Český rozhlas Brno vysílat živý přenos z Hrubé Vrbky, rychle jsem naskočil do auta a už jsem uháněl na Horňácko – tak zajímavě totiž celé vysílání působilo.

Pokud jste pořad poslouchali, jistě mi dáte za pravdu, že byl velmi vydařený. A pokud se o něm dovídáte až nyní, věřte, že díky moderátorce Marcelce Vandrové se desítky tisíc posluchačů dozvěděly o Vrbce mnoho zajímavých informací a uslyšely i několik krásných písniček. Kromě toho mohli posluchači nahlédnout také do kuchyně hornáck-

kých žen, které připravily několik výborných pochutin – Vrbčané se na vysílání opravdu

Moderátorka Marcela Vandrová právě mluví s Františkem Okénkou a starostou Stanislavem Práškem FOTO: František Gajovský

výborně připravili a byli nesmírně srdečnými hostiteli.

Když jsem se hned po vysílání paní Vandrové ptal, jak se jí ve Vrbce líbilo a jak byla spokojená s vysíláním, uslyšel jsem tento její názor: „Každý přímý přenos je trochu detektivka, nikdy nevíte, jak to dopadne, jestli muzikanti začnou hrát, nebo třeba moderátor řekne, že vysílá někde odjinud, ale já myslím, že toto vysílání z Hrubé Vrbky bylo skvostné. Mnohokrát jsem byla dojatá, že mně tekly slzy. Já prostě na tento kraj mám slabost, a na hornácké hudce a zpěváky zvlášť, takže já jsem šťastná,“ svěřila se tato známá moderátorka.

RB

Jak se „usmířovali“ starostové dvou Boršic

Starostové Boršic u Blatnice a Boršic se chystají vykourit „dýmku míru“

Přijel jsem na následující akci s určitým zpožděním a chvíli mi trvalo, než jsem pochopil, čeho jsem to svědkem. Nedivte se mi, vždyť

v první chvíli jsem viděl starostu Boršic u Blatnice Bohuslava Vávru společně se starostou Boršic Aloisem Tománkem, jak se usmívají, přátelsky si povídají a chystají se podepsat smlouvu o spolupráci. „Vidím dobře?“ ptal jsem se sám sebe, vždyť je několik měsíců, co mezi oběma obcemi létaly pomyslné jedovaté šípy kvůli penězům. Penězům? No jistě, osm milionů korun očekávaly Boršice (kdysi Boršice u Buchlovic) ze státního rozpočtu, které jim měli poslat poslanci. Jenže, ouva, ať už, chyba, peníze do těchto Boršic nepřišly – místo toho přišly do Boršic u Blatnice.

Musel jsem v té chvíli ocenit všeobecně známou „diplomacii“ starosty Vávry, vždyť dostat

do obce zástupce jiné obce, která ještě předloni Boršice u Blatnice proklínala, je umění, to musíte uznat. „Co jsme si, to jsme si, ať to bylo, jak chtělo, já si myslím, že budeme, jsme a byli jsme kamarádi,“ prohlásil „náš“ Vávra, podal starostovi druhých Boršic ruku, lidé zatleskali a mohlo se přistoupit k „činu“.

K jakému? Starostové vzali sekerku a společně ji vhodili do vykopané jámy – tak byla zakopána „válečná sekerka“. Ani to ovšem nebylo všechno, nakonec ještě vykourili „dýmku míru“. No, byl to spíš malý doutníček, byť vzhledem k osmimilionové dotaci si mohli s klidem dopřát pravý kubánský doutník.

RB

Takto jsme byli uvítáni v Hradišti

Co se o nás dozvěděli návštěvníci Slavností vína v centru města

Nebyli jste v Uherském Hradišti mezi desítkami tisíc návštěvníků letošních Slovákých slavností vína a otevřených památek? Nebo jste nebyli u předlouhého krojového průvodu, a neslyšeli jste komentář moderátorek? Nevadí, nic se neděje. V našem časopise se nyní můžete dozvědět to nejdůležitější z toho, co slyšeli lidé na zaplněném Masarykově náměstí, když zrovna procházely obce a městečka našeho mikroregionu Ostrožsko.

Předseda vlády Petr Nečas sledoval průvod krojovaných z první řady u tribuny. Ze židličky se zvedl ve chvíli, kdy k němu přišli zástupci našeho mikroregionu s tímto rekordním střapcem. FOTO: RB

„Mikroregion Ostrožsko je sdružení osmi obcí a měst, která jsou orientována kolem pradávného poutního místa, lidově zvaného kopec svatého Antonína,“ začala představování jedna ze dvou moderátorek Terezie Habartová, po které si vzala slovo druhá moderátorka, její matka Romana Habartová, známá etnografka Slovákého muzea.

V čele průvodu šli tentokrát **Novovešťané**, protože právě jejich starosta Stanislav Tureček je nyní předsedou správní rady mikroregionu. „Vítáme vás všechny v Uherském Hradišti a přejeme vám, ať se vám tady líbí, a vám, milí

diváci, ať se také Ostrožsko zalíbí,“ prohlásila Romana Habartová.

Poté přicházely jednotlivé obce i města a lidé mohli slyšet jména všech souborů i jejich vedoucích. Zároveň moderátorky připomínaly, co se v tom kterém místě chystá.

„Jedna z nejnovějších událostí se týká otevření nového památkového domku v Ostrožské Nové Vsi, v němž bude muzeum lidových tradic a také zázemí pro různé aktivní spolky, včelaře, folkloristy a zahrádkáře. Musíme dodat, že Ostrožská Nová Ves je typickou obcí,

kde mají vynikající med a všechny výplody zahrádkářů. Ostrožská Nová Ves se s námi loučí,“ znělo náměstím a v podobném duchu obě ženy představily další místa našeho mikroregionu.

Jako další přišel na řadu **Ostroh**. „Město Uherský Ostroh leží na soutoku Moravy a potoku Okluky na staré obchodní cestě Pomoraví. V Ostrohu budují novou cyklostezku propojující Uherský Ostroh s Ostrožskou Lhotou, stezka bude vhodná nejen pro cyklisty, ale také pro bruslaře. Když si představíte trasu z Ostrohu směrem do Lhoty a pak do Blatnice

s pozastavením u sv. Antonínka, bude to stát za to," chválila Romana Habartová.

To už ale nastupovali před pódium zástupci dalšího městečka. „Vítáme vás, **Hlučané**," zdávilá je paní Habartová a představovala jednotlivé soubory. „Tento Hluk, který spadá do pokladnice tradiční lidové kultury, je nám vlastní všem, kteří žijeme tady na území Slovácka, žijeme v srdci Slovácka na Uherskohradištsku. Já vás všechny vítám a moc pozdravuji a děkuji za to, co pro své obce, města, děti a výchovu mladé generace děláte. Velký dík vám," děkovala a velmi chválila u Hlučanů kroje žen.

Srdečného přivítání se dostalo i dalším, na řadě byli **Lhoťané**, o kterých se diváci dozvěděli, že žijí hned pod kopcem sv. Antonína, kde se narodil významný kněz Antonín Šuránek. A i tady byly představeny soubory a vedoucí. „Lhoťané, jste aktivní, my vám přejeme, ať se vám daří."

„A vítáme už **Blatnici pod Svatým Antonínkem**," komentovaly průvod v rychlém sledu obě ženy. „Pokud se chcete kochat krásou starých vinných sklepů a vinogradů a napít se jiskrného vína, musíte přijet právě do Blatnice pod Svatým Antonínkem. Podívejte se na ten nádherný symbol, který nesli také Polešovjané. Řekla bych, že Polešovjané a Blatničané si vždycky s tímto hroznem dávají největší práci, je to symbol vinobraní, je to symbol jubilejních 10. Slováckých slavností vína a otevřených památek," informovala plně náměstí etnografka Romana Habartová a vítala další soubory.

„V Blatnici se pořád něco děje, pokud jste něco ztratili nebo hledáte partnera, zajďte si ke sv. Antonínkovi, zajďte si do kaple, podívejte se na nádherný obraz, na němž je sv. Antonín Paduánský namalovaný významným naivním malířem Františkem Hánou, který žil v letech 1824 až 1876," uvedla a pokračovala:

„A už se ocitáme v **Boršicích u Blatnice**. Obec, která se nachází v nádherné krajině Bílých Karpat, nejvýznamnější historickou památkou je kostel, jenž byl zbudován v roce 1877." Moderátorky neopomněly pozdravit také starostu Boršic Bohuslava Vávru a místostarostu Libora Zlomka a připomenout, že právě oni jsou společníky ve stejnojmenné vinařské firmě.

„Doufám, že máte něco, abyste naléli, my známe ty vaše vzorky," požádaly komentátorky a upozornily, že toto vinařství zvalo všechny

Jezdci na koních z Kunovic jeli v čele celého průvodu

FOTO: RB

do nově otevřené Galerie slováckých vín přímo pod bývalými jezuitskými kolejemi v centru Uherského Hradiště.

Největší vyznamenání od paní Habartové se ale dostalo krojovaným ženám z Boršic u Blatnice. „A já ještě připomenu, abyste se podívali na vzorově vystrojené zástupce obce Boršice u Blatnice, prosím, pozůstaňte chvilku, pane starosto, teď vám dávám příkaz já: Stůjte! A vy, děvčata, v tom obřadním čepení, ukažte se všem návštěvníkům, já bych vás nejradši pozvala i sem na pódium, protože podívejte se na ten nádherný kroj, který se vlastně dnes v průvodu ukazuje poprvé. Potlesk pro Boršice a nádherně oblečené generace," vyzývala diváky paní Habartová a dál krojové ženy chválila.

„Poprosím také děvčata v nádherných úvazích, pojdte se ukázat, ve starobyklých krojových součástkách jako je ženský lajbl, podívejte se na vzorné úvazy šátků, oblečení zepředu i zezadu, to je prostě na obrazovou publikaci. Vzorově oblečené Boršice. Já také děkuji Vítovi Hrabalovi, Aleně Hrabalové a všem nadšencům z této obce, paní Háblové, kteří tady vzorně pracují a uchovávají tradice. Děkuje-me a potlesk pro vás!"

Po Boršicích šla **Blatnička**, u které moderátorky vyzvedly Miroslava Hudečka. „Nepřehlédnutelný je pan Hudeček, který se hrne a valí jako první, jako motor této Blatničky, protože to je člověk, který neustále pátrá v archívech

a sepisuje kroniky a neustále přináší o Blatničce nové a nové poznatky," říkala paní Habartová a poté se zastavila i u starostky Jarmily Hruškové. „Je nesmírně akční, vyvíjí nejrůznější aktivity všemi směry, a vy víte, že Blatnička se to zúročuje. Blatnička letos oslavuje 650. výročí od první písemné zmínky a tímto významným činem je protkaná každá aktivita, kterou tato aktivní obec pořádá."

Ani to ale nebylo všechno, téměř na konci našeho mikroregionu kráčeli zástupci hornáckého **Suchova**, kteří byli vřele přivítáni jako hosté. „Suchov, původně název Suché Líčí, byl osídlen v době německé kolonizace ve 13. století, leží na okraji Bílých Karpat, pět kilometrů na severovýchod od Velké nad Veličkou. Jsme na Hornácku, a vidíte i autentický starobyklý kroj, který se naprosto vymyká nám tady na Dolňácku. Jsme na Hornácku v úpatí Bílých Karpat," oznamovala Romana Habartová a vítala i místní folkloristy z FS Suchovjan.

Úplně poslední z našeho regionu šli zástupci Veselí nad Moravou, které ovšem nejdříve označila Terezie Habartová za obec. Její matka ji vzápětí omlouvala. „Veselí je velké město, takže se omlouváme, nemyslíme to zle," vysvětlovala a představovala místní soubory.

„Děkujeme, váš potlesk patří městu **Veselí nad Moravou**. Veselí bude koncem roku otvírat nový objekt Panského dvora," končilo představování tohoto města, a tím i našeho regionu. Na řadu přicházeli další ... **RB**

„Kdybyste viděl ten zájem dětí!“

O tom, jak nám včelař Bohumil Šesták i další nadšenci přibližují přírodu

„Já su enom zedník,“ říkal mi Bohumil Šesták z Hluku, když jsem se zeptal na jeho povolání. V jeho odpovědi jsem přitom cítil jakýsi kousek zahanbení, jako by povolání zedníka bylo nějaké podřadné. „Enom zedník?“

Pro mě bylo ctí pana Šestáka v minulých dnech poznat, protože jsem se opět - jako mnohokrát dříve v jiných případech - přesvědčil, že absolutně není důležité, kdo má jakou profesi a kolik má, či nemá titulů, ale nekonečně důležitější je něco úplně jiného: mnohem a mnohem důležitější je totiž to, jak silnou má člověk v sobě dobrou vůli, jaký má vztah k druhým lidem, chuť udělat něco pro druhé a pomoci věcem, které bychom mohli nazvat třeba obecně prospěšné. Tedy, jak už asi sami tušíte, pan Šesták právě k takovým lidem patří. Kromě toho, že je zedník, je také včelař, předseda hluckých včelařů, a já se s ním seznámil na místní výstavě ovoce a zeleniny, kde právě zastupoval včelaře. Výstava právě začínala, on na ní ukazoval informace o včelách, stál mezi vším možným ovocnářským „sortimentem“ z hluckých zahrádek i polí a tak trošku rozpačitě čekal, co bude následovat. To bylo tedy první setkání. A druhé?

Včelař Bohumil Šesták u svých včel

Už bylo po výstavě, už bylo dokonce za námi i pondělí, kdy v Hluku mají zahrádkáři parádní zvyk, že na výstavu zvou také děti ze školky a školy. A pan Šesták? Byl nadšený, šťastný, viděl jsem na něm úžas a radost - zájem o svět včel a včelařů byl totiž obrovský.

„Děti se ptaly na všechno možné, občas mě i svými otázkami zaskočily, vůbec jsem takový zájem nečekal. Příští rok určitě všechno zopakujeme!“ povídal mně a děkoval ještě hluckým zahrádkářům za azyl a včelařům z Ostrožské Nové Vsi a z okresu za pomoc. Na výstavu měl totiž vypůjčené panely právě od Novovešťanů, a pokud jste tyto panely neviděli, můžete mi věřit, že na nich je vidět koloběh včelího života v té nejzajímavější podobě. Však se také pan Nešpor, dnes už věhlasný včelař, pana Šestáka ptal, jaký že byl o panely v Hluku zájem. A to se ví, že pan Nešpor měl z hluckého zájmu dětí také velkou radost.

Ovoce leželo bohužel na zemi

S panem Šestákem jsem se potkal nakonec ještě potřetí. Chtěl jsem ho totiž vidět přímo v krajině, u jeho včel, ve Starých horách nad Hlukem. Sešli jsme se tady jedno nedělní ráno a hned se přiznám k tomu, že to pro

mě bylo jedno z nejpěknějších rán. Krásný pohled do okolí! Klid! Ticho! Vsadím se, že stejně tak byste byli nadšeni i vy, kdybyste se podívali na svou vesnici nebo městečko poněkud z odstupu, z dálky, z některého z kopců či kopečků, z políček či zahrad, ze kterých se můžete podívat s odstupem na místo, ve kterém žijete.

„Dívejte, kolik je tady všude opuštěného ovoce,“ ukazoval mi pan Šesták a moje nadšení z výhledu vystřídalo zklamání z pohledu na to, co mi bylo nejbližší. Mohl jsem se přesvědčit, jak už také na našem Slovácku necháváme krajinu zpustošenou, neobdělávanou a opuštěnou, jak pohrdáme ovocem, které ještě naši otcové či dědové přepečlivě sbírali a často ani jediné jablíčko, švestku nebo třeba klásek turkyně nenechali ležet na poli či u stromu.

Strašně moc se náš vztah ke krajině mění, sám na sobě tuto proměnu pozoruji a vidím to také všude okolo. Ale co - stejně si myslím, že se jednou ke krajině budeme vracet, protože nám bude ve stále rychlejší a hlasitější světě chybět. Budeme se k ní vracet mimo jiné také díky panu Šestákovi, zahrádkářům z Hluky i zahrádkářům všude jinde, kde podobné výstavy pořádají.

Text a foto: Radek Bartoníček

Pan Šesták s dětmi, které měly o včely velký zájem

Ach, ten svatební čas

„Nejvíc budete šťastni, když uděláte šťastné ty druhé“

Jak jen to je možné? Vždycky jsem se tak trochu vysmíval tetičkám, které postávaly u domků a vyhlížely svatby, neboť jsem si myslel, že takováto zvědavost je něco nepatřičného a neslušného. Jenže ouha, uteklo pár roků a já sám jsem se přistihl u toho, jak jsem zvědavý, kdože se to tam a tam na vesnici žení či vdává, jak to sluší nevěstě, co družičky, svatební hosté, muzika a všechno to další kolem. Ano, milí čtenáři, jsem zvědavý jako ony tetičky, a také proto se teď můžete dozvědět více o dvou svatbách, které byly v mém bezprostředním okolí. Nebyl jsem na nich jako host, nebyl jsem ani ženich či svědek nebo svatební otec, byl jsem spíše ten zvědavce, který přiběhl, podíval se a zase utíkal dál.

První svatba

Byly to krásné svatby, co vám mám povídat, vždyť skoro všechny svatby jsou krásné, u těchto jsem ale novomanžele přece jen malinko znal, a tak mohl dát tady v sázku i své přesvědčení, že právě jim to vydrží celý život, že právě jich se budou týkat slova, která jsem slyšel na Antonínku, kde se brala jedna z těchto dvojic – Mirek Pavelka a Lidka Dominiková. „Každý člověk chce být šťastný, tento hlad a tuto žízeň nám Bůh vepsal do srdce. A věřte, že nejvíc šťastní budete, když se budete snažit udělat šťastnými ty druhé. Když zapomenete na sebe, když se nebudete ptát, co z toho budu mít já, ale když se oba dva budete snažit udě-

Novomanželé Pavelkovi

lat šťastným toho druhého, tak jste na nejlepší cestě ke šťastnému manželství,“ povídal jim při mši svaté na Antonínku kněz Miroslav Reif.

Říkal tato i další krásná slova a já si přál, aby v té chvíli jeho slova slyšeli nejen novomanželé a svatební hosté, ale také mnozí další a další lidé, kteří třeba na taková slova příliš nemyslí a trápí ty, s nimiž se rozhodli jít životem. Vždyť sami jistě znáte z okolí řadu příkladů, kdy zejména ženy musí trpět chováním svých manželů. Budme ale v této chvíli optimisty a nemyseleme na to špatné, vždyť tento článek je

o začátku společné cesty čtyř lidí, z nichž první dva jsem už jmenoval a další dva budu jmenovat nyní.

Druhá svatba

O týden později, po sňatku Mirka a Lidky, jsem se přišel podívat na druhou svatbu do kostela v Ostrožské Lhotě, kde jsem uviděl před oltářem Františka Hájka a Petru Janášovou – právě jim kněz žehnal na konci mše svaté. „Ať vás provází láska věčného Otce, ať pokoj Kristův naplní vaše srdce a Kristus ať s vámi přebývá. Ať jsou vaše děti vaší radostí i chválou, ať vždycky najdete pomoc u svých přátel a žijete v míru se všemi lidmi. Ať jste svědky Boží lásky ve světě a po životě plném dobrých skutků, vejdete do radosti věčné. Amen,“ loučil se kněz P. Aleš Vrzala a mladí novomanželé vycházeli z kostela, kde už hrála cimbálová muzika, jejíž primáš byl právě oním přešťastným čerstvým ženáčem. Když jsem tak ty svatby pozoroval, zjistil jsem, že ze všeho nejvíce mě přitahuje štěstí, které na nich můžu pozorovat, ono zastavení v koloběhu života, kdy po zrození následuje křest, láska, svatba, děti i vnuci, všechna ta nádherná zastavení životem, jejichž krása nám často dochází až časem. Kéž by žádné z těchto zastavení neztrácelo pro nás svůj půvab, ať v každém nacházíme hluboký smysl – ať mají tetičky co nejčastěji důvod dívat se, kdože v kom našel své zalíbení.

Text a foto: Radek Bartoníček

Novomanželé Hájkovi

„Nádhera,“ žasnou poutníci při pohledu na ovoce a zeleninu

Ten obrázek je každý rok stejný, ale stejně se na něj těším. Každý rok totiž sleduji, jak mnozí poutníci při děkovné dožínkové pouti na Antonínku přicházejí k hlavnímu oltáři a u něj obdivují práci žen, které dokáží před oltářem nádherně seřadit všelijaké druhy ovoce i zeleniny, doplněné ještě kytkami. Nedivte se proto, že jsem si tentokrát na zdobení počkal a den před poutí se přišel na Antonínek podívat.

Když jsem se několika žen nejdříve zeptal, kdo by mi mohl říci pár slov, uslyšel jsem od nich, že by měla mluvit ta, která má největší výřečnost. „Naše výzdoba k dožínkové pouti je poděkováním Pánu Bohu a svatému Antonínku za úrodu,“ říkala mi tato „nejvýřečnější“ žena s tím, že dary přírody přinesli jak farníci z Blatnice, tak malé Blatničky.

Jedna věc je ovšem něco přinést a druhá věc dát tomu co nejhezčí podobu. Sám jsem se mohl přesvědčit, že nešlo o nic jednoduchého, zvláště když ženám chyběla ta nejzručnější a nejdůležitější – paní Peroutková, která musela v týdně do nemocnice.

Pohled na ovoce a zeleninu před oltářem

Zbývající ženy se však snažily, občas sice nebyly se svým výsledkem spokojeny, ale v takovém případě bez ohledu na čas se okamžitě rozhodly ovoce i zeleninu zpřeházet a poskládat ji znovu a znovu. Díky takové trpělivosti nakonec vypadal prostor před oltářem opravdu pěkně, což o den později na samotné mši ocenilo mnoho poutníků.

Samozřejmě mě zajímal názor žen na to, zda tato tradice zdobení, která vznikla s postavením nového polního oltáře na Antonínku, vydrží. Uslyšel jsem od nich odpověď, že zcela jistě ano, navíc mi starší ženy hned ukázaly některé mladé dívky, které jim pomáhaly – šlo o školačky ze čtvrté a páté třídy stejně jako středoškolačky, které spojovalo účinkování v blatnické škole.

No a pochopitelně jsem se zeptal žen také na jejich domácího kněze P. Zdeňka Stodůlku, který

má na starosti Antonínek i farnosti v Blatnici a Blatničce. „Je to bezvadný člověk,“ vyhrkla ze sebe okamžitě první žena a další se přidávaly: „Organizátor, strašně pracovitý.“ „Dobrý manažer... Budovatel mu říkají, pořád něco vymýšlí.“ „Sme rádi, že ho tu máme, modlíme sa, aby nám ho z tady nevezali.“ „Enom si vždycky říkáme, aby nám ho tady svatý Antonínek opatroval.“

Paní Chabičová a Perutková, které mají na zdobení také velký podíl

Už teď se tedy můžeme těšit na výzdobu s ovocem a zeleninou v příštím roce. Doufejme přitom, že tyto plody budou jen a jen z našich vlastních políček a zahrádek, kdy je přijímáme jako skutečné dary.

Text a foto: RB

Těmto ženám a dívkám vděčíme za krásný vizuální zážitek

Pracovití. Obětaví. Nenápadní

Povídání pamětníků z Ostrožské Lhoty: Vyšivačka krojů Marie Kaňová

Touto stránkou bychom chtěli začít seriál, ve kterém vám budeme postupně představovat několik pamětníků z Ostrožské Lhoty, které jsme v minulosti navštívili ve snaze zachytit jejich vzpomínky.

navštěvu a ona nám vynášela krabice plné papírů s výkresy různých slováckých ornamentů mnoha barev i tipů společně s kopíráky a dalšími pomůckami. Stačilo se podívat a bylo nám jasné, že domek paní Kaňové je tím pravým „královstvím“, kde se rodí nové

ňová a přitom procházela krabice, ve kterých má třeba lhotské, ostrožské, hlucké i jiné vzory ornamentů – určitě nebudeme přehánět, když napíšeme, že v takových krabicích se skrývá jeden z pokladů lidové kultury.

„Hodně mně pomáhají i vnučky, potřebuju například pomáhat s kopírováním vzorů pro vyšívání, nejlepší je, když mně někdo donese v původní velikosti návrh vzorků, které chce vyšít, já je potom překopíruru na kraj a vyšívám je,“ vysvětlovala naše hostitelka.

Samozřejmě jsme se jí zeptali i na to, jestli jí náročná práce s kroji stále těší, zejména když trpí například stále více její oči. „Kdyby mě to nebavilo, dělat to nemůžu, ale kdybych tady doma měla celý den sedět sama a nic nedělat, tož bych sa zbláznila,“ odpověděla takto šikovná vyšivačka krojů.

**Radek Bartoníček
Ludmila Hájková**

Velmi zručná vyšivačka krojů Marie Kaňová

Začínáme vyšivačkou kroků paní Marii Kaňovou, v dalších číslech vám představíme paní Alenu Mezírkovou, Annu Kotačkovou, Marii Vaňkovou a ještě jednu Marii Kaňovou – a také jednoho muže, pana Pavlase. Kdoví, možná ani tento výčet není ještě kompletní.

Jsou to totiž lidé, kteří by se zřejmě jinak nikdy nikde takto veřejně neobjevili, všechny totiž spojuje několik vlastností, které jsou stále vzácnější – ze všeho nejvíce byli ve svém životě obětaví a nenápadní. O to více jsme byli potěšeni tím, že jsme si s nimi mohli povídat, a tak je zachytit pro současnost i budoucnost. Tady je tedy nástin návštěvy u první z nich.

NA NÁVŠTĚVĚ U MARIE KAŇOVÉ

„Už mně doma nadávají, že su hlupá, když sa tak slepačím,“ povzddechla si paní Marie Kaňová, když jsme k ní přišli na ohlášenou

výšivky krojů, které můžeme vidět na řadě míst našeho regionu.

„Mě vždycky ruční práce bavily, doma se plétlo, háčkovalo, když sem se vdala, manžel mně na Slovensku koupil Dopletu, tak sem plétla svetry, čepice, za pět roků jsme měli tři děcka,“ vyprávěla o svém životě. V té době se vyšívání krojů vůbec nevěnovala, to přišlo až později, když začaly vyrůstat vnučky. Občas chodila paní Kaňová na některé rady k paní Malůškové, která byla šitím krojů, stejně jako jejich žehlením či škrobením nebo také vázáním šátků proslulá, později se už snažila učit sama.

Vyšívám skoro všechno, vyšívám na košule, rukávce, zástěry, aj si to operu a ožehlím, ale su radši, když mně to lidé donesú oprané. Také rukávce naskládám na vrůbky, aj to sešiju, enom šátek neumím uvázat a chlapské košele také nešiju, ale vyšiju je,“ povídala paní Ka-

Marie Kaňová ukazuje jednu ze svých bohatých výšivek. Když byste k ní přišli na návštěvu, viděli byste řadu dalších.

„Odpočinu si až v truhle“

Rozhovor s Tondou Vrbou, který dokumentuje život nejen na Horňácku

Kdybychom hledali odpověď na otázku, kdo má největší přehled o dění na Horňácku, nebylo by hledání odpovědi složité – je to samozřejmě třiapadesátiletý Antonín Vrba, muž mnoha profesí, který nechybí prakticky na žádné kulturní společenské události, zejména té folklorní.

Vidět ho můžete s kamerou i s foťákem, o mnohých akcích navíc ještě píše do novin a není ani výjimkou, že na některých zároveň vystupuje jako moderátor, prý nejlépe s „bratrem“ Martinem Kuchyňkovým, nebo i jako zpěvák. Pokud dovolí přízeň počasí, také vyráží za svým velkým koníčkem – dokumentaristikou – na kole. Jednou je na Podluží, podruhé na Kopanicích, snaží se monitorovat střídavě různé oblasti.

Kromě toho je dlouholetým dárcem krevních derivátů, krev nebo plazmu daroval téměř stošedesátkrát! Už proto byla má první otázka celkem logická.

Tonda Vrba jako moderátor na letošních Horňáckých slavnostech

FOTO: RB

Tondo, nedochází ti někdy síly?

Síly psychické ani fyzické mně nedocházejí, ale trápí ňa zdraví, to je horší, ale to už je několik roků. Od té doby co sem si vzal moju ženu, cítím bolesti v oblasti žaludku, keré sa stupňujú, proto také tak šedivím (dlouhý smích). Také vím, že to není nervového původu. Na to sú ale doctore, kerí si s tím nevijá rady a pojezdíť sem ích za tú dobu po republice neurekom. Když, ale dávám pravidelně krev, tak su zdravý. A co je eště podstatné, že sem sa s bolestí už naučil aj žít.

Máš ale takový spěch zapotřebí? Proč to vlastně děláš? Často lidi spěchají kvůli penězům, ale z mnoha našich setkání vím, že pro tebe nejsou peníze

úplně tou hlavní motivací. Je to tak, nebo se mýlím?

Spěch mám, to je pravda, a pravda je také, že nestíhám život, kerý strašně rychlo utěká. Zdá sa ně, že každý rok je to čím dál rychlejší. Potrebovať bych sa asi naklonovat. Kvůli penězom to zasěj tak nedělám, abych ale mohel jako živnostník existovat, mosím sa věnovat aj ináčím aktivitám, tzv. agentážní činnosti, zahrnuje sa tam kultura, sport, politika, obchodní činnost, novinarina. Dělam to šak, už myslím akorát to video a fotopráce, s vědomím, že po neco málo ostane, i dyž mám materiálů, že nevím, co s tím. Tisíce fotek, tisíce videí. Posledně jmenovaného materiálu mám neco pres dva roky práce enom na portálu youtube, kde je „pověšeno“ kolem pěti tisíc záznamů.

Má to ale smysl točit pro příští generace? A proč?

Jasně že to má smysl, protože celostátní média nestačijá dělat to, co děláme my. Na slováckých dědinách je tolik krásných lidových akcí, že by bylo škoda, to za sto roků neukázat generacím, jak správná kultura a hlavně folklor žije. Ináč je pěkné, že různé akce zaznamenávají další lidé, rodiče.

To je tedy novinařina. A proč se neustále pouštíš také do organizování řady akcí?

Dycky sem říkal, že chcu v každé dědině na Horňácku nejakú kulturní akcu. Což sa mně podarilo, akcí je na řadě míst mnoho, potv-

zuju tím, že nejsou Veličan, ale Horňák. Mám zájem, aby do všech míst našeho krásného regionu zajíždělo za zábavou a určitým relaxem hodně lidí z celého světa (smích). Moja osoba sa neangažuje enom na Horňácku, snažím sa aj v okolných regionoch Slovenska. Príští rok budu v organizačnom tímu folklorných festivalů v Kladně a ve Slaném.

Kdy si vlastně začal získávat vztah k lidové kultuře?

Folklor mě chytil hned od první třídy ve Velké, a to díky učitelkám Olze Pšurné a Dagmar Severové, a samozřejmě že Mladému Horňácku. Od té doby už nedám na folklor dopustit, a proto kolem toho také blázním (smích). Nemám sice času, ale snažím se organizovat pěvecký sbor Chotár, s kterým už natáčám aj cédečko, konkrétně s Kubíkama.

Takže to opravdu nevypadá na žádný oddych...

Ne, ne ne, ne, odpočinu si jedině až v truhle. Pokračuju stále, dokád' budu žít (dlouhý smích).

Ty máš dvě děti, je to tak?

Aj, Aleš má 23 roků a Martina 27.

Ty jsi ale vedl i syna k folkloru...

No, su zklamaný, můj syn byl jednu dobu na hudebce aj primáškem, ale nevydržal jako já. Nakonec ešče okusil aj ináč muziku, a umí zahrát na kytaru, bubny. Vycítil sem, že ho nemá smysl tlačit k folkloru. Co sa s tím dalo dělat, nic, a myslím, že bylo dobře, že sem to rozhodnutí nechal na něm samotném. Martinka

tancovala akorát párkrát na Mladém Horňácku a také s folklorem skončila. Takových je ale mnoho, mnoho dětí, kterým už nyní v dospělém věku folklor nic neríká. Enom to, že kdysi byly v kroji na tomto největším festivalu v České republice.

Ptám se na tvé děti proto, jestli si neříkáš, že ten čas s dětmi si vynahradíš u vnuků. Podobně to dělá spousta otců, kteří vše dohánějí už jako dědečci. Až budou vnuci, nebudeš se věnovat jim?

Ne, ne, ne. Já mám určenou cestu, to mně dává nekdo z vrchu, že mosím stále dělat, aby po mně neco zůstalo. Mosím dokumentovat život kolem nás, opakuju, že to je moja pracovní náplň do konca mého života.

Ty jsi mi vždycky říkal, že jsi na rodinu neměl čas. Opravdu neměl?

Neměl, to je teda pravda. Dyž si ňa žena brała, rekél jsem si s prosíkem jako podmínku, že ně dá volnost v životě, myslím pri mém organizování v kultuře a sportu, a to sa ně nakonec splnilo a stále plní. Danka je hodná, strašně ňa podporila. Bez této její vstřícnosti bych nemohel dělat nic z toho, co sem dělal a dělám. Folkloristé občas reknú, že u nich má přednost rodina, když je třeba nejaká folklorní akce. To já neuznávám, když mám vystúpení, tak idu zpívat, když mám neco organizovat, tak idu organizovat, když mám prácu, tak idu aj o víkendoch. Právě

o mnoha a mnoha víkendech mám já, jako kameraman a novinář, nejvíc práce.

Přesto by si o sobě řekl, že jsi spokojený člověk?

Já su spokojený a těší mňa, že mám prácu, keréj sa nebojím a kerá ňa hodně baví. Také su rád, že mám kolem seba hodně lidí, patříš mezi nich aj ty, kerí mně fandijú. Vážím si toho, že ňa volajú organizátoré folklorních setkání točit akce do Kladna, Mělníka, Šumperka, Prahy a dalších míst. Sú šak ľudé aj neprející, závistiví. Tým vzkazuju, nech na sobě také zapracuju a ostane po nich na tomto světě také neco pozitivního. Mám ich ale také rád, protože ňa určitým způsobem burcujú, ešče k větším výkonom (dlouhý smích). A šeckým vzkazuju moje motto: „Kdo spí, nežije!!!“

Tondo, děkuju ti za všechno, co děláš pro Slovácko, a držím ti palce. A nezapomeň si občas odpočinout a udělat čas na vnuky, až za tebou jednou přijdou...

Radek Bartoníček

Tonda Vrba při natáčení

Tonda pomáhá Kubíkům s prvním „cédečkem“

Kdo by z milovníků horňáckého folkloru neznal legendárního rómského hudece, velického primáše, Jožku IV. Kubíka zvaného Filík? Na památku tohoto hudece právě v těchto dnech nahrávají ve studiu vyhlášeného zlínského hudebního producenta Luďka Malára „cédečko“ Kubíkovi vnuci, neméně nadaní hudci, Pavel a Petr Kubíkovi – kterým pomáhá s organizací celého projektu Tonda Vrba. „Udělalí jsme výběr horňáckých písní, sedláckých, verbuňků i táhlic, kde nebudou chybět ani ty nejoblíbenější našeho dědy, Stála Kačenka u Dunaja a Chodí rychtár po dědině. Když primoval, měl při těchto táhlicích svou vlastní úpravu, kterou chceme na nahrávce co nejvíce napodobit,“ řekl Pavel Kubík. „Ze zpěváků jsme si do studia pozvali sólisty – Martina Prachaře, Svaťu Kučeru, Vlastika Škopíka, Pavla Hrbáče, Jožku Slováka a sbor Chotár,“ doplnil Petr Kubík.

RB

Místostarosta Hrubé Vrbky takto rozdával růže členkám místního ženského sboru, který slavil deset let své existence. Kdo chtěl, mohl se podívat při oslavách na nástěnkou, kde mohl obdivovat, jak velké množství akcí se tyto ženy účastní.

Tato dvojice patřila k takřka neuvěřitelnému počtu 52 biřmovanců, kteří se sešli na biřmování v Boršicích u Blatnice, velkou zásluhu na tom má tamní kněz Norbert Nawrath, na něhož jsem slyšel hodně velkou chválu.

Známa kuchařka Marie Lekešová ukazovala své umění divákům známé mezinárodní televizní stanice TV Paprika, přičemž jí s organizací celé zajímavé akce pomáhal velký patriot Hluku i Slovácka František Ratajský.

Známy „propagátor“ poutních cest Mons. Jan Peňáz se objevil letos v létě na Antonínku, kam přišel společně s Lhoťany a dalšími poutníky z Velehradu. Matice velehradská a svatoantonínská se totiž postaraly o prodloužení Cyrilometodějské cesty z Velehradu právě až na Sv. Antonínek, kde nové části cesty žehnal arcibiskup Jan Graubner.

To jsou členové Ostrožsko-lhotského divadla, kteří v tomto roce bavili několikrát diváky svým zdařilým představením Luhačovická romance. Jejich vedoucí je usměvavá Eva Zajícová (stojící třetí zprava), která si pochvaluje kamarádkovou atmosféru mezi ochotníky.

Toto jsou pro změnu žáci Základní školy v Uherském Ostrohu navštěvující klub mladých debružářů, který vede s velkým nadšením už několik let paní učitelka Ivana Bělohradová.

Na fotce Františka Gajovského můžete vidět děti z Mateřské školy v Hrubé Vrbce, které se věnují řadě zajímavých činností. Jakým, to vám prozradíme v dalším čísle časopisu, kdy si budeme povídat s paní ředitelkou paní Věrou Ďugovou. Tuto fotečku proto berte jako pozvánku k příštímú číslu časopisu.

Mažoretky z Hluku by si mohly otevřít školu, jejíž název by s klidem mohl znít: naučíme vás být nejlepšími mažoretkami v Evropě. Nebylo by to žádné přehánění, vždyť Hlučankám se za pomoci trenérek Petry Prajzové a její matky Marie Vavřínkové daří pravidelně vozit z evropských soutěží cenné medaile. Ta zatím poslední je nejcennější, dívky se staly mistryněmi Evropy ve Francii (viz fotka z jejich archívu), kde porazily několik dalších skvělých evropských družstev.

Pokud byste se divili, proč tento chlapík nese kolo takto opatrně, rozluštění hádanky není složité. Na opravované silnici mezi Kunovicemi a Uherským Ostrohem byl totiž nový asfalt a slunce svítilo tak, že asfalt byl přílnavější víc než kdykoliv dříve. Teď už by si cyklista stěžoval takto po silnici kráčet, cesta byla po několika měsících opravena a už je pod plným zatížením. Silničáři tak budou muset brzy přejít zase o kousek dál, protože během objížděk řidiči stačili poničit také náhradní cesty, takže nikdy nekončící oprava vozovek za stovky a stovky milionů může pokračovat bez ustání dál.

Mladí hasiči v Ostrožské Lhotě se snaží navázat na dávnou slávu místního hasičského dorostu. Součástí toho bylo i velmi zajímavé setkání hasičů s žáky prvního stupně základní školy. Poté, co se žáci dozvěděli řadu důležitých informací, přesunuli se na školní zahradu, kde bylo k dispozici „hašení“ v podobě sestřikování kuželek džbeřovkou, překážkový běh imitující 100 m překážek, „šmejdění“ v hasičském autě a na závěr i ukázka hašení domečku. „Vše proběhlo bez problémů a komplikací a zdá se, že dětem se odpoledne líbilo. Nám hasičům samozřejmě taky a těšíme se na další společné akce,“ hodnotil setkání hasič Vojta Radoch.

Text a foto: RB

Krásná vzpomínka na dva velké primáše

Hrubá Vrbka si připomněla životy Jožky Kubíka a Jana Ňorka

Muzikanti u hrobu Jožky Kubíka

FOTO: RB

Krásné počasí, září, sluníčko, sobota odpoledne, katolický hřbitov Hrubé Vrbce. Stojíme na něm, několik krojovaných a zástupci obce,

čekáme na muzikanty. Ještě je nevidíme, ale za hřbitovní zdí už slyšíme zvuk houslí. Právě kvůli jejich zvuku, právě kvůli člověku, který dokázal tímto zvukem „očarovat“ jiné, právě kvůli němu se tady scházíme. Tady, u hrobu Jožky Kubíka, legendárního primáše. Tady, a za chvíli ještě u druhého hrobu, u hrobu dalšího velkého primáše, Jana Ňorka, za ním se po chvíli vydáme na druhou stranu vesnice, na evangelický hřbitov.

Muzikanti mezitím už přišli, počítám, že je jich nejméně dvacet, hledají si místo kolem hrobu, zatáhnout za smyčce a nad hřbitovem zní melodie i slova mužů hrubovrbeckého sboru.

*Byli hudci byli, světa prechodili,
po maluckéj chvíli, všeci sa minuli,
po maličkéj chvíli, všeci sa minuli.*

*Byly čase byly, ale sa minuly,
po maluckéj chvíli, mineme sa aj my,
po maličkéj chvíli, mineme sa aj my.*

*Keď sa my mineme, mine sa krajina,
jako by odpadel vršek z rozmarýna
jako by odpadel vršek z rozmarýna.*

Písnička je dozpívaná, smyčce drží muzikanti u těla, slovo si bere starosta Hrubé Vrbky Stanislav Prášek.

„Vzpomínáme na Jožku Kubíka zvaného Jožena, který se v Hrubé Vrbce narodil a také zemřel. Je to jeden ze dvou našich primášů, který byl nadaný od Pána Boha, pocházel z velmi široké rodiny Kubíků, 21 příslušníků tohoto rodu zahynulo v koncentračním táboře v Osvětimi, jedině on se svým švagrem a jeho manželkou přežili druhou světovou válku,“ vzpomíná starosta a mluví například o tom, jak obec hrob v dezolátním stavu upravila a dál upravovat bude a jak by si zástupci obce přáli, aby se ani na Kubíka, ani Ňorka ve Vrbce nezapomnělo.

Jan Ňorek

Jožka Kubík

Ještě zazpívá paní Grombířová, Jožku Kubíka znala a potom už muzikanti i zpěváci přechází na evangelický hřbitov.

„Milí přátelé, stojíme u hrobu Jana Ňorka s označením rímská III, který je jeden z posledních představitelů hudců ze sedláckých rodů,“ mluví místostarosta Jiří Miškeřík.

„V tomto hrobě je pochovaný aj jeho syn, s označením Jan Ňorek IV., který s ním jako otcem hrával, hrával husle a hrával aj na klarinet. Je třeba také dodat, že obá dva tyto Ňorci hrávali vedle v evangelickém kostele. Jan Ňorek III. až do pozdního stáří, kdy mosel nechat hrání na varhany pro svou pokračující hluchotu, a Jan Ňorek IV., a ten mosel nechat hrání, že dostal artrózu na prstech rukou,“ povídá zajímavě dál, až po jeho řeči začne hrát muzika Petra Mičky.

Ten hraje jak Ňorek, povi kdosi v davu a mně dochází, že všechna tato muzika, muzikanti a zpěváci jsou jako voda v řece, která plyne, přichází a odchází, nezastaví

se, jednou dohrají i tito muzikanti, stejně jako dozpívají tito zpěváci a já dopíšu své poslední psaní. Život ale poběží dál, po nás přijde zas někdo další, jako my jsme došli po těch, kteří jsou pohřbení v těchto hrobech.

Už je odpoledne, v Hrubé Vrbce začíná na počest obou primášů hudecký den, přebohatý

program, na který přišlo plno diváků, mohl bych o něm psát dlouho, ale já jen zaznamenaním začátek, kdy Jiří Miškeřík četl slova místního rodáka Jana Bělčíka Malanského.

Když kdysi Pán Bůh tento svět stvoril,
tak ho usporádal,
do zemi on mnohé dary pre nás lidí vkládal,
nekde vložil černé uhlé, nekde zlaté hrudy,
enom ten náš hornácký kút, ostával tak chudý,
a když byli na tem kútě smutní všeci lidé,
pravil Pán Bůh, dám vám drevo, které zpívat bude,
byl to javor, pěkný, rovný,
když ho sřala chasa, tesali ho, hoblovali, vyšla z teho basa,
a když už tú basu měli, eště javor sřali,
tesali ho, hoblovali, husle udělali,
jak na basu, tak na husle, dali z ovce strevo,
a jak šmytec po tom jezdil, zazpívalo drevo,
od téj doby sa ten smutek ztratil z našich krajů,
tam kde basa, aj ty husle, pěsničky nám hrajú.

Byl to nádherný den, díky vám, Hrubovrbčané, za něj, v těch slovech a lidech, kteří vám takový „odkaz“ zanechali, vaše největší bohatství se skrývá, opatrujte ho tak, aby ho vaše děti nesly dál do budoucích časů.

Radek Bartoníček

Ve Vrbce vzpomínali také na Matěje Pavlíka

Snad za to mohlo opravdu počasí. Počasí a nic jiného. Tedy, počasí takové, že přšelo a přšelo, všichni měli nad hlavou deštníky, protože kdyby je neměli, pořádně by zmokli. Kdyby bylo počasí lepší, určitě by přišlo více lidí. Určitě. Snad. Snad alespoň z Hrubé Vrbky. Proč by přece nepřišli?

Vždyť se v tomto počasí připomínala významná událost, 70. výročí od smrti Matěje Pavlíka, místního rodáka. Zajímavého, vzácného, s životopisem, který rozhodně stojí za přečtení. A nakonec i slavného, slavnějšího, než většina jiných (nejen) tady na Hornácku – a přesto si přišlo připomenout jeho památku tak málo lidí.

Tak málo, přestože právě on patřil k těm duchovním, kteří ukrývali ve svém pražském pravoslavném kostele sedm českých výsadkářů z Anglie, mezi nimiž byla také dvojice, která spáchala atentát na Reinharda Heydricha. Když Němci nakonec parašutisty v kostele objevili, nebylo pochyb, že Matěje Pavlíka, v té době už biskupa Gorazda, nejvyššího představitele pravoslavné církve, bez litości zavraždí. 25. června 1942 ho zatkli a 4. září stejného roku zastřelili.

Myslel jsem na něj i všechny další, kteří dokázali být v nejtěžších okamžicích našeho národa tak stateční, právě ve chvílích, kdy se z hrubovrbceckého monastýru ozývaly modlitby věřících, chtěl jsem dovnitř, ale monastýr byl plný. Vládla zvláštní, zádušná nálada, poslouchal jsem pravoslavné modlitby, které se podobaly katolickým či evangelickým. Rozdíly nebyly až tak podstatné, stejně jako nebylo v takovém okamžiku podstatné to, že Matěj Pavlík byl nejdříve katolíkem, později se stal příznivcem reformního hnutí katolického duchovenstva a nakonec našel své místo v pravoslaví. I když kdoví – prý mu to někteří nemůžou dodnes ve Vrbce zapomenout.

Opravdu? Nevím, nejsem místní. Každopádně, jsem vděčný těm, kteří přišli – například starostovi, ženskému a mužskému sboru, několika málo místních jednotlivcům i řadě hostů.

Text a foto: RB

V Louce, tam to žije

Ohlédnutí za létem, které si umí místní lidé pořádně užít - a to společně

Skoro mám obavu se tady v časopise přiznat k tomu, že do doby, než jsem časopis začal před pěti lety dělat, moc jsme toho o Louce nevěděli. Ano, jistě, Louka je obec, přes kterou se jezdí do Velké nad Veličkou, nebo případně až na Slovensko, to je každému známé, jinak jsem ale toho o Louce opravdu tolik nevěděl.

Za poslední léta toho vím ovšem o Louce hodně, takže s naprostou jistotou můžu sdělit i následující informaci: Nikde jinde na Ostrožsku a Hornácku se lidé nesetkávají při různých letních sportovních či kulturních akcích tak často jako právě v Louce. A nikde jinde se nesnaží co nejvíce „zatahnout“ do tohoto dění děti, tak jako... To se ví, že v Louce. Bylo tomu tak nepochybně i letos, což dokládá nejen seznam letošních akcí, ale také slova starostky Anny Vašicové, s kterou jsem si na začátku podzimu povídala.

„Když jsem například odjížděla 30. června na dovolenou, tak zrovna měli soutěž hasiči, navíc Pod Hájem hráli naši mladí lidé velký volejbalový turnaj, uskutečnil se rovněž pravidelný nohejbalový turnaj, no a pochopitelně jsme pokračovali v tradici unikátních fotbalových zápasů, kdy mezi sebou bojují obyvatelé jednotlivých ulic,“ vypočítávala mně starostka a bez oddychu pokračovala dál. „Už po dva

roky se zapojily do soutěžení i ženy, proti sobě hrála dvě družstva horní a dolní konec. A nesmím v žádném případě zapomenout na naše studenty, kteří připravili pro děti parádní akci s názvem Na divokém volavci. Končilo se opékáním špekáčků na chatě myslivců, kteří se na celé akci podíleli. Byla to opravdu vynikající akce, perfektně připravená, děti měly například pásky barevně odlišné podle věku a podle náročnosti terénu i soutěžních her,“ povídala starostka a zmínila se také o Tečce za prázdninami, kterou jako obvykle připravila „Parta hic, která nedělá nic“. „Navzdory názvu je to parta, která toho naopak dělá hodně, vždy dokáže připravit vynikající Tečku za prázdninami, která vyžaduje velké přípravy. Program bývá hodně bohatý, opět nechybí soutěže pro děti, děti mají také diskotéku, svou šikovnost ukazují členové letecko-modelářského kroužku, pochopitelně nechybí i grilování,“ rekapituluje spokojeně starostka.

Bojí se přitom, aby na něco nebo na někoho nezapomněla, velmi aktivní jsou samozřejmě také zahrádkáři, v Louce se vaří trnky, své akce mají i další spolky. Na relativně malou vesnici je toho skutečně velmi mnoho, navíc velmi bohatý společenský život tady pokračuje také v dalších měsících, v Louce mají populární ochotníky, slávu regionu už dávno přesáhly divadelní

plesy, z celého regionu do Louky přijíždějí také myslivci na svatohubertskou mši.

Problémy? Škola

Když tak vypočítáváme se starostkou všechny dobré zprávy z Louky, měli bychom možná upozornit, že také v Louce jsou samozřejmě občas potíže a události, které dokážou dostat místní lidi do emocí a sporů. V Louce se taková událost týkala místní malé školy, kde někteří učitelé a rodiče měli výhrady k novému řediteli školy, který nahradil známého pedagoga a folkloristu Antonína Mičku, jež zastával post ředitele tři desítky let. „Nový pan ředitel zavedl jiný způsob vedení školy než bylo zvykem, a setkal se s nedorozuměním, ale dnes si myslím, že už vládne poměrně klid, jsem s prací nového pana ředitele spokojená,“ tvrdí starostka a ještě přidala pozvánku na akci, která běžela v době vydání tohoto čísla časopisu.

V Louce totiž dokončovali zcela unikátní knihu, která velmi detailně mapuje místní kroje a zároveň se neméně detailně zabývá stylem vyšívaní. O knize se pochopitelně dozvíte nejnovější informace v dalším čísle našeho časopisu.

RB

I tato fotografie Františka Gajovského z letošního léta ukazuje, jaký zájem je v Louce například o společné sportování

„Obyčejné radosti“ Jaroslava Balaštíka

*Tak takovou kombinaci nadšení, optimismu a energie jsem opravdu nečekal. Když jsem letos v létě přicházel k Ing. Jaroslavu Balaščíkovi, známému odborníkovi na zavařování ovoce a zeleniny, věděl jsem, že je to muž mnoha nápadů a velké chuti do života, ale přece jen mě jeho elán trošku zaskočil. Snad se na mě nebude zlobit, když vzpomenu jeho věk – tvoří jej totiž dvě osmičky. Vsa-
dím se ale s kýmkoliv, že by mu je hádal málokdo nebo spíš nikdo. Pan Balaščík mi vyprávěl o své současné práci i plánech takovým způsobem, že jsem si okamžitě řekl: Takové povídání patří do našeho časopisu.*

„To je Okurkol, moje supernovinka, já ho nyní expeduji k lidem a chtěl jsem vám ho poslat, abyste ho vyzkoušeli,“ začal naše povídání, a vyprávěl s obrovským nadšením jak o tomto svém vynálezu, tak třeba o tom, jak pomáhá svému kamarádovi panu Skalkovi s jeho sadem v Hroznové Lhotě. „Teď jsme skončili meruňky a už jsme začali broskve,“ informoval mě první srpnový den a já se ho zeptal, kolik těch stromů vlastně je. Dvacet, třicet, padesát?

„450, z toho 250 je merunek, 100 broskví a 100 trnek,“ odpověděl mi se smíchem a hned popisoval, jak na jednom stromě sbírá on a vedle pan majitel Skalka, kterému je devadesát let. „My všechno prodáme, letos jsme například prodali skoro čtyřicet metrů merunek po dvaceti korunách a zítra jdu pálit meruňkovici do kunovské pálenky, práce máme dost, za chvíli budeme vařit povídla a budeme dělat slivovičku,“ povídal dál a já nevěříčně kroutil hlavou.

Je to možné, říkal jsem si, kde se to v tomto člověku beru? Žádné nadávání, žádné stesky, žádné řeči o věku, naopak evidentní radost ze života. Takovým lidem bych přál přinejmenším stovku. A nejen těmto lidem, každému ve vyšším věku, protože jak je vidět u pana Balaštíka, věk není v životě to nejdůležitější, „jen“ potřebujeme zdravíčko a štěstí na lidi kolem sebe. On ho evidentně má, během besedy přichází jeho manželka, šťastná z klukovské radosti svého muže. „Už jsme spolu

Osmadesát let jsem Jaroslavu Balaščíkovi netipoval ani náhodou

FOTO RB

šedesátý třetí rok,“ prozradí a na svého muže se podívá podobně, jako by svou společnou cestu životem teprve začínali.

Pomaloučku se loučíme, nedá mi to, abych nepoložil ještě otázku, která vás nijak nepřekvapí, ale mě vždycky odpověď velmi zajímá. „Pane Balaščíku, jak to děláte, že jste dva roky před devadesátkou tak čilý?“ „Ja tož, já stále něco dělám,“ odpověděl mi a dodal, že posedí jen ráno – to čte každodenně od půl sedmé do půl deváté noviny, a můžete mi věřit, že má o dení výborný přehled.

Radek Bartoníček

Pokud byste si chtěli někdo přechíst o Jaroslavu Balaščíkovi další informace a máte přístup na internet, vřele vám jej doporučuji. Při čtení internetu totiž narazíte na řadu zmínek o něm, nejvíce v souvislosti se zavařováním v mikrovlnce. Sami se možná budete divit, kolik hospodyněk či odborníků se odvolává právě na něj a výsledky jeho zkoumání. Pan Balaščík navíc bývá i hostem Českého rozhlasu Brno, takže i tam jej můžete slyšet.

Ps. S panem Balaščíkem jsem se setkal od tohoto letního povídání ještě jednou, na konci září na výstavě obrazů Antoše Frolky. Opět jsem se ho zeptal, jak se má, a on mě opět udivil svým elánem, nadšením, výčtem toho, co dělá.

„Právě teď dělám zeleninové saláty. Paprika, rajčata, cibule. Navíc ještě dělám ze zelí různé směsi,“ povídal a dodával, že to vše zavařuje v mikrovlnce. Opravdu, v mikrovlnce?! „Samozřejmě, všechno v mikrovlnce. Já myslím, že kdyby lidé viděli, jak se všechno může zavařovat v mikrovlnce, tak by se přesvědčili, že za sedm minut prohřeje sklenka na devadesát stupňů. Ten, kdo s tím začne, tak už to neopustí.“

Zeptal jsem se pana Balaštíka, jestli se opravdu necítí trošku unavený, když jeho věk tvoří přece jen ony dvě osmičky. On zavrtěl hlavou a jen si postěžoval na jednu „trampotu“ – už prý ví, že má kolena, protože když jde do schodů, tak mu v nich trošku píchá. „Tož, to je divné,“ odvětil jsem a oba jsme se rozesmáli. „Kdyby tak zdraví vydrželo, bylo by to perfektní,“ dodal už vážným hlasem.

„Snad mezi námi jidáš není“

Rozhovor se starostou Veselí nad Moravou Milošem Kozumplíkem o penězích, elektrárně i proměnách města

Veselí nad Moravou je staronovým členem mikroregionu Ostrožsko. Zatímco za předcházejícího vedení toto město z mikroregionu Ostrožskovystoupilo, za nového vedení se opět vrátilo. Prvním mužem Veselí je přitom Ing. Miloš Kozumplík, který na radnici působil na postu místostarosty v letech 2006 až 2008 do doby, než radnici ovládla opozice v čele s Jaroslavem Hanákem z ČSSD.

Pane starosto, máte přehled o tom, kolik týdnů či měsíců jste v této chvíli na postu starosty?

Vzhledem k tomu, že jsem ve funkci starosty od listopadu 2010, tak se blíží k 24 měsícům, polovině celého volebního období.

To je přibližně doba, kdy se uprostřed minulého volebního období ve Veselí měnilo vedení. Nestane se něco podobného i nyní, zvláště když vy jako vládnoucí koalice ODS, KDU-ČSL a TOP 09 máte v zastupitelstvu většinu díky jedinému hlasu?

Naše koalice sice závisí skutečně na jednom člověku, ale myslím si, že se všichni osobně známe mnohem lépe, než tomu bylo v letech 2006 až 2008. Nynější koalice je složena jen ze tří subjektů, zatímco tehdy jich bylo pět. Vždycky říkám, že nás koaličních zastupitelů je sice jedenáct, ale snad mezi námi „jidáš“ není.

Říkáte snad?

Zatím jsem přesvědčený, že ne. I když máme na různé věci různé názory, vždy se dokážeme dohodnout.

Takže žádný „jidáš“?

Ne, ne.

Občas slyším, že tím, kdo má mezi těmito jedenácti koaličními členy za-

„Lidé mají ve Veselí všechno, co k životu potřebují,“ míní starosta Miloš Kozumplík

stupitelstva největší slovo, je váš místostarosta Petr Kolář z TOP 09. A to prý dokonce větší slovo než vy jako starosta. Je to tak?

Já si to nemyslím. Pravdou je, že pan místostarosta je velmi pracovitý odborník, bere na sebe úkoly posouvající činnost úřadu i města dopředu. Jako výborný rétor si problematiku i sám odprezentuje. Proto je zřetelně viditelnější, než byli jeho předchůdci. A já jsem mu za jeho práci vděčný.

A co opozice, nesnaží se získat onen jeden hlas, který by jí případně zajistil opět vládu nad Veselím?

Myslím, že spolupráce s opozicí je na přiměřeně slušné úrovni, není mezi nimi téměř nikdo, kdo by nám úmyslně házel klacky pod nohy. Určitě pomohlo i to, že ve vedení města nejsou lidé beroucí problémy příliš osobně, což se dříve promítalo do velkých sporů. Snažíme se jednat mnohem věcněji.

A co samotné řízení města, netrápí vás nejvíce finance? Přece jen na tom Veselí nebylo v minulosti nejlépe. Jak je na tom městská pokladna nyní? Má město dluh, a jaký?

Město si bralo v minulosti úvěry na financování kapitálových výdajů. I když výše dluhu byla hodně vysoká, nedošlo k zásadním problémům ve financování. Situace vyvolala jakési období stagnace. Nejsem příznivcem úvěrů, a to zejména těch, které nebyly pojaty jako finanční spoluúčast k získání dotace. V té době jsem to nemohl zásadně ovlivnit.

Jak jste tedy na tom s úvěry, kolik peněz musíte splácet?

Dluh není tajný, je to přibližně osmdesát milionů korun.

A kdy ho musíte splatit?

Měl by být splacený v roce 2017. Ročně splácíme zhruba 17 milionů, včetně úroků.

A jak se vám ho daří splácet?

Splácíme vše v termínech, myslím, že se splátkami nebude problém, protože jsou každoročně zakomponovány do rozpočtu města. Skutečnost však zůstává, že máme komplikovanější situaci s použitelnými finančními prostředky pro spolufinancování dotovaných akcí.

Navzdory úvěrům, nebo možná právě proto je ale dění ve Veselí hodně bohaté. A to nejen to kulturní, ale také stavební. Dokončujete velkou rekonstrukci Panského dvora, nedlouho je opravené Bartolomějské náměstí, probíhá revitalizace velkého zámeckého parku, chystáte se na úpravy centra. Jak je možné, že Veselí zažívá stavební „procitnutí“ právě v nynějších letech?

Je sice období krize, ale Veselí se daří zajišťovat dotace. Začalo to v době, kdy byl starostou pan Bedrava, realizace pokračovaly za minulého vedení a my se snažíme v této práci předchůdců pokračovat. Proto jsem také při otevírání Bartolomějského náměstí stříhal pásku právě s nimi. K velkým akcím, které jste jmenoval, bych ještě přidal stavbu cyklostezek a zateplování různých budov ve vlastnictví města. Příznány máme dotace na opravu tribuny fotbalového stadionu a střechy sportovní haly, protože na obou místech byla situace už hodně vážná. Navíc jsme zlepšili komunikaci se Službami města Veselí, což se projevuje tím, že určitě vypadají líp chodníky, zlepšila se čistota města, máme nový mobiliář. Reorganizovali a přestěhovali jsme také městskou policii, snížili jsme počet strážníků, přes víkend slouží společné hlídky se státní policií.

Kousek od zámku možná vyroste vedle původní historické a cenné vodní elektrárny další elektrárna, proti které řada lidí dlouhodobě protestuje. Proč jako město podporujete stavbu této elektrárny?

My ji nepodporujeme, elektrárnu chce stavět soukromý subjekt, který vlastní i původní historickou vodní elektrárnu, na jejímž zachování nám velmi záleží. Proto jsme smluvně

tlačili investora k tomu, aby zachoval provoz dvou turbín historické elektrárny i v případě, že se mu podaří docílit stavebního povolení a nakonec i realizace další podzemní turbíny elektrárny. Na procesním postupu získávání územního rozhodnutí byly objeveny chyby. Proto musí proces proběhnout přes stavební úřad znovu.

Postavíte se jako rada proti této stavbě? A neobáváte se například toho, že výstavba dalších turbín naruší určité kouzlo tohoto místa Veselí, případně nevzniknou jiné problémy pro občany města?

Snažíme se dělat všechno pro to, aby toto místo neztratilo svůj původní ráz, případná turbína bude pod zemí. Navíc, jak jsem řekl, usilujeme o zachování provozu původních historických turbín. Ve smlouvě s investorem je dokonce sankční ustanovení říkající, že při nedodržení této podmínky zaplatí městu několik milionů. Vše je ale na úřadech, já nejsem ten, který může rozhodnout o tom, zda se vodní elektrárna může, nebo nemůže stavět. Mou povinností je pro město zajistit jeho zájem, ale nemám právo přestoupit zákony.

Ještě se zastavím u centra města, které prochází zásadními změnami. Stojí nový Kaufland i finanční úřad, chystáte se zateplit blízké kino a kulturní dům, před několika dny jste představili studii dalších úprav centra. To všechno jsou věci, které mění Veselí na desítky a desítky let. Myslíte si, že toto vše mění Veselí k lepšímu, bude Veselí zajímavější, přitažlivější, bude mít určitého ducha, nebo naopak těmito změnami město propáslo šanci na vybudování skutečně jedinečného místa pro život?

Pamatuji si, jak jsem v sedmdesátých letech vystoupil z vlaku, prošel nádražní halou a na ulici se docela zděsil toho, jak nepěkně Veselí vypadá. Dnes to už neplatí, myslím, že i centrum města vypadá stále lépe, byť například nový Kaufland není něco ideálního, díky jeho stavbě ale zmizela stará budova a navíc máme nový kruhový objezd, silnici i parkovací plochy. Z prostředků města by toto bylo neuskutečnitelné. Teď chceme využít zateplení kina a kulturního domu k tomu, abyhom dotvořili architektonicky fasády tak, aby centrum vypadalo pěkně. A následně je třeba zareagovat úpravou ploch. Toto řeší studie, ke které v současné době probíhá opONENTURA v poradních komisích i od občanů.

Poslední otázka, možná ta nejdůležitější. Jak moc, či málo je Veselí atraktivní pro bydlení, jak se tady podle vás lidem žije?

Jako Veselan jsem přesvědčený, že lidé tady mají všechno, co k životu potřebují, byť je to samozřejmě hodně o tom, jak moc je někdo náročný a co pro svůj život potřebuje. Já si tady najdu všechno, včetně sportu, kultury, turistiky. Pochopitelně se každodenně snažíme, aby Veselí bylo stále lepší, pořád je třeba spoustu věcí vylepšovat, počínaje dopravou, hledáním možností nového bydlení, životního prostředí a mnoha dalšího. Hodně nám ale záleží také na tom, abychom pracovali na vzájemné pospolitosti všech věkových skupin, což považuji za velmi důležité. Proto jsem měl například velkou radost z letošních říjnových hodů, bylo vidět, že zajímaly opravdu hodně lidí. I proto věřím, že ve Veselí se nám bude žít stále lépe.

Děkuji za rozhovor.

Radek Bartoníček

Co bude dál kolem zámku?

Tato fotografie souvisí částečně s předcházejícím rozhovorem se starostou Veselí nad Moravou Milošem Kozumplíkem. Při rozhovoru jsem se s ním bavil také o zchátralém veselském zámku a objektech v okolí (galerii či starém zahradnictví), které město pronajalo manželům Hamašovým zastupující společnost Wessels, majitele zámku a nájemce objektů.

Na fotografii z letošního října přitom můžete vidět manžele (vpravo) s hraběnkou Marií Annou Chorinskou, jejíž rod vlastnil zámek do roku 1945. Manželé hraběnkou přivezli do Veselí a ona se mimo jiné setkala s panem Háblem (vlevo), s kterým se v dětství na zámku potkávala, protože jeho otec na zámku pracoval jako zahradník.

Z rozhovoru se starostou a Hamašovými jsem pochopil, že jejich vztahy nejsou nejlepší, a to mimo jiné proto, že radnice by uvítala rychlejší rekonstrukci zámku i objektů v okolí, které manželům pronajala. Starosta přitom nevyloučil, že manželé by mohli o objekty v okolí zámku přijít, protože smlouva na pronájem jim končí příští rok, naopak manželé chtějí, aby jim město objekty prodalo - navíc slibují, že rekonstrukce zámku se teď už rozjede rychlejším tempem.

Text a foto: RB

Hraběnka s majiteli zámku

Přišly za námi tisíce lidí, nabídneme také lodičky

Pokud bych měla hodnotit letní sezonu v Informačním centru Přízámčí v Uherském Os-

kanálu, jiní opravdu „jen“ odpočinout (třeba za moravským vínem).

Všechny služby byly po celou sezonu plně využívány, a to můžete posoudit i vy sami:

Přestože jsme malé informační centrum v nevelkém městečku Uherský Ostroh, tak nabízíme širokou škálu služeb, ať už se jedná o služby informační, administrativní (kopírování, faxování, tisk...) nebo přímo ubytování v apartmánech situovaných přímo nad naším IC. Anebo si za mnou přijde někdo jen tak popoví. Je velmi příjemné poznávat lidi a jejich reakce na konkrétní věci a zážitky.

Počet turistů a zákazníků IC Přízámčí za rok 2012 byl 4 360 osob, v roce 2011 to byly necelé 4 000. I z tohoto pohledu tudíž vidíme, že počet návštěvníků nám narůstá, čemuž jsme velmi rádi a vážíme si toho. Je vidět, že se aspoň trošinku dostává do podvědomí lidí a hlavně turistů, kteří se k nám rádi každoročně vrací a berou s sebou i své známé. Pochvalují si nejenom krásně vybudované cyklostezky na Ostrožsku, ale i atmosféru Moravy, pohostinnost a vstřícnost lidí a v neposlední řadě i možnost krásného a moderního ubytování přímo v areálu Informačního centra a zámku.

Doufáme, že další sezona 2013 bude ještě vydařenější. Věříme, že dalším takovým velkým lákadlem pro naše hosty bude půjčovna lodiček Přízámčí, která se naplno rozjede příští rok v květnu. Tímto vás všechny již teď zvou na projížďky motorovou loďkou po řece Moravě.

PS: Těším se na vás.

Bronislava Hájková

Úroveň kynologů z Ostrohu? Velice slušná!

Poslušnost, stopování v terénu a obrana – z těchto disciplín skládali kynologové v Uherském Ostrohu poslední sobotu v září mezinárodní zkoušky, které se v mluvě kynologů nazývají IPO. Hlavním arbitrem a mužem, který rozhodoval o úspěšnosti členů klubu, byl Jaroslav Matula ze Zlína. I když se pětice kynologů na zkoušky pečlivě připravovala, tak přece jenom byla cítit ve vzduchu nervozita. „To je přirozené, každý psovod, který nastupuje na zkoušku, je nervózní. Z rozhodčího, z lidí kolem, kteří zkoušku sledují, a z nečekaných výkyvů, kterých se může od psa dočkat. Pes je sice většinou připravený, ale může se stát, že to nevyjde. Nervozita kynologa se převádí na psa,“ vysvětloval Jaroslav Matula.

Z domácích kynologů uspěl nejlépe šéf místního klubu Pavel Hejtmánek. V nejnáročnější zkoušce IPO 3 ztratil ze sta možných bodů pouhých sedm. „Měl jsem menší problémy na stopě a nějaké body mně rozhodčí strhnul za pomalejší reakci psa. Pro mě to byly strašně důležité zkoušky, bez nich bych nemohl jezdit příští rok na žádné závody,“ dobře věděl Hejtmánek. Hlavní rozhodčí Jaroslav Matula zhodnotil úro-

Nejúspěšnějším psovodem na zkouškách byl Pavel Hejtmánek, který je zcela vpravo.

veň místního kynologického klubu. „Je na velice slušné úrovni a patří k těm lepším. Nechci říkat, že na vrcholové, to se projeví až na závodech. Jsou tu ale i psi na nižší úrovni, ale pokud teprve začínají, tak po nich nemůžeme chtít vrcholové

výkony. Je to jako s malým děckem. Když přijde do první třídy, tak po něm nemůžete chtít znalosti sedmáka nebo osmáka,“ říká muž, který se výcviku psů věnuje dvaadvacet let.

Text a foto: Stanislav Dufka

Pohledy zpátky: Zapomenuté medaile a příběhy

Při listování starými novinami, časopisy a knihami nebo při prohlížení zažloutlých fotografií zjišťujeme, že takové tiskoviny a snímky stárnou jen po určitou dobu. Při jejich novém čtení a prohlížení si najednou uvědomíme, že z těch starých článků a fotografií odešla právě jen ta aktuálnost.

V den vydání jsme vnímali jen ji, protože jsme prožívali stejnou realitu. Ale „časem zmoudřelá“ vůně tiskařské barvy se proměnila v opojný parfém, kterým stojí za to provonět i dny dnešní. Už víme, jak ony zkoumané události ze zažloutlých stránek pokračovaly, připomeneme si, že stavby i jejich interiéry na fotografiích už nestojí nebo jsou jiné, stejně jako oblečení a účesy lidí. A lidé na nich tady už nejsou nebo zestárlí k nepoznání. Ale tehdy byli mladí a jejich zobrazené činy také.

Přinášíme dvě takové sportovní události z Uherského Ostrohu a Veselí nad Moravou, z nichž ta první si vůbec nenašla místo na stránkách novin, byť by si to zasloužila, a tu druhou už odvál čas. Zarámovanou do historických kulis si ji dnes připomeneme.

Jak Veselí o medaili přišlo

Ten první příběh se odehrál na házenkářském hřišti v roce 1958. Právě tam cvakla 1. května roku 1958 spoušť fotoaparátu.

Přístroj zachytil čerstvého žákovského přeborníka tehdejšího kraje Gottwaldov. Hráči, kteří se o tento veselský úspěch v dubnu roku 1958 na mistrovském turnaji v Bystřici pod Hostýnem zasloužili, jsou uvedeni na zadní straně fotografie. „Včetně podpisu Ladě Řehákového,“ napsal před pár lety z německého Beilsteinu pan Jaroslav Zajíček, který byl brankářem nadějněho družstva. „Ve finále jsme porazili Uherský Ostroh 7:5. Z tehdejšího ostrožského mužstva jsem si zapamatoval pouze jméno jejich

Příběh druhý nám vyprávěla brankářská hvězda šedesátých let Helena Kolářová

Jak se česká čili národní házená hrála po celém světě

Házená se v českých zemích zrodila v roce 1905. Tehdy zavedl profesor pražské reálky Václav Karas novou hru a nazval ji „vrhaná s přenášením“. Hrálo se rukama a střílelo do zmenšených branek na kopanou. Později se tato hra začala dle Josefa Klenky nazývat cílová a střílelo do kruhů o průměru jeden metr upevněných na tyči metr a půl nad zemí. Konečnou úpravu pravidel hry provedl domažlický rodák Antonín Křištof. Profesor na pražské vysoké škole technické. Dal hře název házená, rozdělil hřiště na třetiny, určil rozměr branek (2 x 2,5 m), počet hráčů stanovil na sedm, vzniklo obdélníkové brankoviště. Psal se rok 1907. Házená se začala šířit po Čechách a Moravě, později i do Jugoslávie a do Ruska. V roce 1920 byl ustanoven Československý svaz házené ženských sportů - měl 167 klubů s 2 520 hráči a hráčkami. Hrálo se v sedmičkách, v devítkách a ve smíšených devítkách. V roce 1921 československý svaz společně s Francií, USA, Anglií, Itálií, Švýcarskem a Švédskem založil v Paříži Mezinárodní federaci ženských sportů, kde byla házená přijata za mezinárodní kolektivní hru. V roce 1922 předvedly české ženy házenou na tělovýchovných slavnostech v Monte Carlu. Naše reprezentantky sehrály řadu vítězných mezistátních utkání s Francií, Švédskem, Polskem, čilá byla i činnost klubová. Jugoslávská družstva hrávala ve Zlíně, v Kyjově, v Praze. O házenou projevila zájem většina středoevropských zemí. V roce 1930 se v Praze konalo 1. mistrovství světa žen v házené. Zvítězilo Českosloven-

V Ostrohu se na hřišti na Zámecké hrálo mezizemské utkání Morava – Čechy

sko před Jugoslávií a Polskem. Za čtyři roky v Londýně se našemu družstvu tolik nedařilo a prohrálo ve finále s Jugoslávií. To byl poslední samostatný podnik Mezinárodní federace ženských sportů. V této době začal do Evropy pronikat nový druh házené - handbal. Mezinárodní federace míčových her (nyní již společná pro ženy i pro muže) dala přednost handbalu. V ČR se však česká neboli národní házená hraje dodnes.

Žakovští přeborníci kraje z roku 1958. Stojící zleva: Matěj Kozumplík, František Konečný, Ladislav Řehák, Jiří Janík, František Mysliveček, Slávek Horák. Klečící zleva: Petr Trachtulec, Jiří Borovec, Jaroslav Zajíček, Jaroslav Doležal, Jaromír Krakovič.

nejlepšího hráče i střelce Valáška. Pokud si ho nepletu s tehdejší ostrožskou dálkařskou nadějí, která se později objevila v pražské Dukle. Ve skokanském vývoji ovšem ustrnul na výkonech kolem 720 až 730 centimetrů. Pokud jméno Valášek souhlasí, jezdil do Veselí na jedenáctiletku. Musel to být spolužák například Luboša Smetkového. K žakovskému mužstvu ještě dodatek, že nás trénovali střídavě Ferda Tyllichů, Josef Šimko, hlavně ale Franta Hurtíků z Drahů, ani po více než půlstoletí nezapomíná na mladá léta muž, který o deset let později v srpnu roku 1968 po invazi sovětských okupantů záměřil raději na svobodný Západ. Dnes žije v podhradí v německém Beilsteinu u řeky Mosel.

Do Německa, i když tehdy jen východního tedy do NDR, se brankář Lokomotivy Veselí nad Moravou, který se velkou měrou zasloužil o historický postup veselských házenkářů do druhé nejvyšší ligové soutěže, podíval v roce 1967. Do Turnova, kde se veselští národní házenkáři utkali v přátelském utkání s místním SC Lokomotive Peitz. „Po návratu obránce Stanislava Čajky a útočníka Zdeňka Janouška z prvoligového Dvora Králové začíná úsilí o návrat do druhé ligy. Tento postup se zdařil v sezoně 1964/1965 družstvu v sestavě Josef Lovecký, Jaroslav Zajíček, Stanislav Čajka, Karel Slavík, Vlastimil Kno-

tek, Zdeněk Janoušek, Ing. František Všetula, Vladimír Salčák, Miroslav Dratva, Vlastimil Kettler, Zdeněk Bednář. Byl to ten nejhezčí

dárek k oslavám 30 let české házené ve Veselí nad Moravou.

Ve druhé lize skončila TJ Lokomotiva Veselí na 8. místě. Nastupovala nová generace vychovaná Stanislavem Čajkou v čele s kanonýrem Miroslavem Smetkou a jeho dalšími spoluhráči z dorosteneckého družstva Ivanem Myslivečkem, Františkem Bártekem, Josefem Šimkem, Janem Bártekem, Zdeňkem Chovancem, Petrem Vorálkem, Vojtěchem a Pavlem Šimkovými, Ladislavem Taranzou. Dále hrávali František Olejník, Ing. František Motyčka, Alois Cvek, Karel Škára, Ladislav Řehák Milan Maxera a další. V tehdejší NDR sehrál druholigový tým Veselí několik handbalových zápasů s prvoligovým celkem Lokomotive Peitz-Turnow,“ napsal tehdy kronikář házenkářského oddílu Vladimír Salčák. S Jaroslavem Zajíčkem navázal v osmdesátých letech minulého století písemný kontakt, několik let před pádem komunismu se s ním dokonce setkal na muzikantském zájezdu za železnou oponou.

A proč Veselí o medaili přišlo? V roce 1958 výbor veselského oddílu z finančních důvodů žakovský tým nepustil na republikové mistrovství, a tak se ze stříbrné medaile radoval jeho v krajském finále poražený soupeř z Uherského Ostrohu. Mistrem se stali žáci z pražských Čakovic...

Zkouška mezinárodních pravidel házené na Spartě

Praha (va). Asi 200 diváků na hřišti Sparty bylo v neděli svědky prvního zkušebního zápasu házené podle mezinárodních pravidel. Největším překvapením bylo nápadné zrychlení hry.

Hráči mohou totiž učinit maximálně tři kroky, udeřit jednou míčem o zem (nadhazování nad hlavou není dovoleno) a pak buď přihrát, nebo střelit. Mezinárodní pravidla zabraňují sólové a sobecké hře. Nová pravidla si vynucují systém šesti útočníků a šesti obránců proti dřívějšímu od sebe odděleným trojicím. Důležitým poznatkem je, že zmizí i typ vysloveného obránce, záložníka či útočníka. Všichni hráči musí ovládat variace útočné i obranné. V nové hře vynikne zvláště umění brankářské. Branka velikosti 2x3 m změní způsob chytání

a donutí brankáře užít i efektivních rovin.

Průkopníky této zkoušky mezinárodních pravidel byli hráči Sparty a Sokola Úval. Utkání skončilo 11:9 pro spartany, kteří stejně jako Sokolové hráli s chutí a s úmyslem předvést všechny „novinky“ které v tělocvičnách nacvičili. Některým hráčům chyběla dosud taktika a určitý systém útoků i obran. Požádali jsme po zápase náčelníka Českého svazu házené Erbse, aby nám řekl, co soudí o výsledcích nové praktikované hry. „Doufám, odpovídek nám, že se nyní házená stane sportem desetitisíců. Tím, že převezmeme mezinárodní pravidla nepoškodíme pověst české házené. V nové hře vynikne nyní obzvláště tělesná zdatnost, rychlost a smysl pro kombinaci. Věřím, že mezinárodní utkání nám ukáží a možná i potvrdí, že i v tomto sportu budeme mezi prvními.“

Novinový referát z prvního házenkářského utkání podle mezinárodních pravidel. Hrál se 30. listopadu 1947 – před 65 lety.

Jak Tatran k medailím přišel

Na začátky své úspěšné házenkářské kariéry vzpomíná mistryně sportu Helena Švabíková z Uherského Ostrohu. V dorosteneckém věku hrála házenou v Ostrohu a pak byla v dresu prvoligových Kunovic na začátku šedesátých let brankářkou nejslavnějšího týmu historie, který půl desetiletí suverénně dominoval Československu. První házenkářské krůčky a kroky však udělala v Uherském Ostrohu: „Sešly jsme se náhodou na hřišti u školy při volejbalu se spolužačkami z osmé třídy, ale byla s námi i o rok starší děvčata – tedy ročníky 1939 až 1941. Na hřišti právě trénovaly ženy českou házenou. Velmi se nám tato hra líbila, ale nikdo z trenérů nebo funkcionářů neměl čas, aby se nám věnoval. Tak jsme začaly samy.“

Bylo to v roce 1953 – tehdy začala děvčata běhat po hřišti a pohazovat si s míčem. „Začaly jsme trénovat, jestli se to tak dá nazvat. Když ale ostrožští sportovci usoudili, že by z nás mohlo něco být, ujal se nás jako trenér pan Jan Zajíček a jako vedoucí Bohumil Kubát. A tak jsme se staly házenkářkami,“ popsala své házenkářské začátky – pochopitelně v české neboli národní házené Helena Švabíková. Tehdy se ale jmenovala Kolářová.

Největším sportovním přínosem pro mladé třinácti až čtrnáctileté družstvo dorostenek byla celostátní soustředění juniorek v české házené, která každoročně pořádá házenkářský svaz. Z Ostrohu byla vždycky vybrána děvčata z obrany, útoku a brankářka. „Zkušenosti, které jsme tam získaly, jsme doma přenesly na ostatní hráčky a začaly jsme vyhrávat. Už v roce 1956 jsme hrály přebor ČSR dorostenek v Plzni, kde jsme se jenom horším skórem umístily na druhém místě,“ vybavuje si Helena Švabíková.

Hned v příštím roce bojovalo po tři dny v Ostrohu šest nejlepších družstev Československa o titul přebornic starších dorostenek. Domácí děvčata se stala přebornicemi Československa bez jediné porážky. S debaklem odešel Chomutov 17:1, Ostrožanky porazily Rakvice 6:4, Zasuovu 12:1, Přívoz 5:2 a Přeštice 8:1. „Na tento turnaj mají všechna děvčata ty nejkrásnější vzpomínky.“

Sportovní úspěch Tatranu podpořil i úspěch organizační – na přípravě a průběhu dorosteneckého šampionátu se podílely všechny ostrožské podniky i příznivci klubu.

V roce 1958 přešlo celé družstvo do kategorie žen. Hráčky, které byly v družstvu, skončily s aktivní činností a talentované dorostenky začaly novou éru. „Dosahovaly jsme stále dobrých výsledků – vyhrály jsme krajský přebor a postoupily do první ligy. Zavazovalo nás to a znamenalo to velké odříkání. Přes týden tréninky, v neděli zápas, věnovaly jsme házené i celou dovolenou. Soboty byly pracovní. Když byl v neděli mistrák, tancovalo se v sobotu jenom do 23 hodin, když byl těžší soupeř, nesmělo se na zábavu vůbec. A to všechno jsme podstoupily jenom proto, že jsme měly rády sport. Spolu jsme hrály a užívaly si radosti i strasti až do roku 1961. Udělaly jsme ale jednu vel-

kou chybu. Nestaraly jsme se o dorost, a tak potom nebylo kým družstvo doplnit,“ končí vzpomínání na slavnou házenkářskou éru v Uherském Ostrohu Helena Švabíková. Ta po rozpadu družstva přestoupila do Kunovic a stala se oporou pětinasobného mistra ČSSR. Po přechodu Kunovic na mezinárodní házenou zářila i v handbalové brance. Svůj sportovní archiv poskytla Národnímu házenkářskému archivu a chtěla by historii české házené v Ostrohu zmapovat společně s lidmi, kteří ji před více než padesáti lety vytvářeli. Najdou se ještě? Napište nám do redakce, zda doma nemáte další vzpomínky na doby minulé...

Jaroslav Junec

Tatran Ostroh – zleva nahoře: Vítková, Jurásková, Peprníková, Margetíková a Vodárková. Dole Jurásková, Kolářová, Větršíšková, Jurčková a Margetíková st.

V OSTROHU rostou NOVÉ REPRESENTANTKY

Dorostenecké družstvo házené Tatranu Ostroh hraje v nynější sestavě teprve asi rok. Začínaly bez trenéra, jenom tak, aby si zahrály. Teprve za nějaký čas se jich ujal Milan Vaďura z Veselí n. M., který začal jejich činnost usměrňovat. Naučil je pravidlům hry a správnému tréninku.

První zápas s Kunovicemi sice prohrály 2:1, ale už v druhém zápase s Uh. Hradištěm zvítězily 2:0. V okresní soutěži vyhrály všechny zápasy a v krajské hrály jen v jednom nerozhodně. Zúčastnily se přeboru republiky, který se konal v Újezdě u Plzně a v rozhodujícím

zápase se Znojmem jím rozhodci neuznal krásnou branku, která rozhodla o tom, že skončily za Znojmem.

Na turnaji, který uspořádala Lokomotiva Tábor, se opět sešli všichni účastníci přeboru republiky. Zde se naším děvčatům podařila odvěta. V celém turnaji nedostaly ani jednu a vstřelily 26 branek. Mistra republiky Jiskru Znojmo porazily 5:0, Jiskru Náchod 3:0, Spartak Tatra Smíchov 6:0 a Lokomotivu Tábor 12:0. Odtud si děvčata přivezla krásný pohár.

Richard RIEDL

Příběhy starých fotografií z kronik a archivů

Snad každý má někde v tajném úkrytu schované relikvie svého dětství a mládí. Starý nůž, skleněnou kuličku, kousek školního pijáku s mnohoslibným vzkazem děvčete odnaproti „večer na smluveném místě. Eliška“, pár starých téměř zažloutlých fotografií. A na nich spolužáci, spoluhráči, spolubojovníci a spolupachatelé skvělých kulišáren a kanadských žertíků, budoucí slavní a neslavní politici či umělci, kamarádi a lásky či místa, kde se tohle všechno odehrávalo. Chtěli byste se po letech s těmi místy a lidmi zase setkat? Vsadte boty, že i oni by o to stáli! A určitě by bylo vaším společným přáním, aby vám znovu bylo -náct nebo alespoň -cet. A to se všem může splnit. Jak? Stačí poslat do redakce onu dlouho ukrytou zažloutlou fotografii s jejím příběhem. Pište nám a posílejte staré fotografie, podělte se s námi a s čtenáři o své vzpomínky. Fotografie samozřejmě v pořádku vrátíme. Můžete tak s námi spoluvytvářet novou rubriku. Zasílejte na mikroregion@ostrozsko.cz nebo na Mikroregion Ostrožsko, Uherský Ostroh PSČ 687 24 zajímavé fotografie z rodinných, spolkových či sportovních alb a kronik, které zachycují místa, lidi a krajinu z let dávno minulých. Připište i krátký příběh posílaného snímku.

Pohřeb Fr. Mičky ve Veselí

V úterý se konal ve Veselí n. M. pohřeb tragicky zahynulého Fr. Mičky, posluchače tělesné výchovy na Masarykově universitě v Brně, vynikajícího hráče házené a hokeje HC Veselí, skvělého nářadového závodníka a obětavého sokolského pracovníka, který padl jako hrdina ve službách Sokolstva. Slavný pohřeb se konal za účasti široké veřejnosti, která vzdala poslední čest mladému a oblíbenému sportovci. Rozloučení s tělesnými pozůstatky mrtvého konalo se na prostranství před sokolovnou, kde byl jeho druhý domov. Jménem těl. jednoty Sokol Veselí rozloučil se br. vzdělávatel Chovanec, jménem čl. svazu házené, místního odboru házené a hokeje promluvil Fr. Čech, který vylíčil jeho sportovní činnost a ocenil jeho skvělé sportovní chování. Kandidát prof. Smejkal promluvil jménem akademického spolku ve Veselí, jménem profesorů a spolužáků z gymnasií a let ve Strážnici. Za profesory a posluchače těl. výchovy v Brně rozloučil se s mrtvým kolegou M. Fabrici, který slíbil jménem všech kolegů, že za jeho ideálem půjdou svědomitě v přípravě na budoucí povolání a že jeho jméno bude jim zářivým vzorem. -mu-

Smutně nejslavnější pohřeb v dějinách Veselí nad Moravou se konal dva dny po smrti sokola Františka Mičky 12. srpna 1947 v 16 hodin. František Mička (uprostřed) ve veselském kroji na sokolovně.

Orelský průvod směřující do veselského kostela svatých Andělů strážných na začátku třicátých let. V čele průvodu náčelnice Marie Juncová-Kovaříková.

Družičky v bílém házejí plátky květin cestou do kostela svatých Andělů strážných v průvodu Božího těla, který se konal ve Veselí nad Moravou za protektorátu na začátku 40. let. Květy posypaná cesta ke čtyřem oltářům je jedním z výrazů úcty k Ježíši nesenému v průvodu. Jeden z oltářů byl na zámku Chorinských. Na snímku zleva kráčejí Marie Hanáková (otáčející se), Věra Hajná-Skalická, Ludmila Mičková-Kratochvílová, malá dívenka ve středu fotografie je Marie Kovaříková, která nám snímek poslala, za ruku ji drží nejvyšší z děvčat Ludmila Klimečková, ???, vzadu vyhlíží družička (provdaná Faltusová), pod ní Marie Randová-Hábllová.

I v tomto čísle přinášíme jednu z fotografií fotografa a novináře Josefa Imricha, který svými články a snímky ve Slovácku před rokem 1968 popularizoval Horňácko a Veselsko a přibližoval je čtenářům. Letos v létě by oslavil osmdesátiny, zemřel 16. listopadu 1993 ve Veselí nad Moravou. A právě tam v lednu roku 1973 pořídil fotografii nazvanou Chaloupky, která dokáže vyprávět. Stavby, které dnes na tomto místě stojí, už rozhodně žádné romantické chaloupky nepřipomínají.

Jožkův rum

Vladimír Pavel Salčák

Jožka Korvasů o sobě velice sebevědomě prohlašoval, že má nos, kerý ho nikdy neošidí a „dycky vyňúrú, kde je nejaký chlast“.

„Jane,“ říkával skladníkovi Jankovi Okénkovi, „já mám takový nos!“ a velice přesvědčivě mu ukázal jeho délku.

„Kamaráde, mě nikdo neošidí,“ chválil sa.

Jožka byl schopný za soďák, jak sa říkalo na jobvyklejší sklénce, v keré sa nosilo na provozovnu okošťovat, co včera natéklo, udělat bār co. O nejakém zákazu pití alkoholu nemohlo byt v tychto končinách ani jedné řeči. Dojížděl do práce vlakem z Veselí a spoj na odpolední směnu byl tak nešikovný, že měl hromadu času do zahájení směny. Svařovat nemohl, protože na jeho svářečce vařil Jožka Peškův. A tož najprv sa přeslékl, dal si koženou svářečskou zástěru a došel do kanceláře a nebylo dňa, aby po Okénkovi nechtěl nečeho tvrdšího nalét.

„Jožko, zeber sa a běž na dílnu. Vidiš, že dělám obratové tabulky. Dojdi, až budu mět presečené,“ odbýval ho svým typickým rčením.

Mosím ale ještě říct, že Janek používal obratové tabulky hlavně k temu, aby zamaskoval, že nemá do čeho pichnout. Míval jich rozložené celé dně po stole. Jak tak jednu čučal do prázna, padlo mu oko na prázdnou flašku od rumu. Jak sa tam dostala, Bůh suď, ale byla tam.

„Už to mám. Naděláme téj Korvasovéj svini rumu“ a začal si mnút ruky.

Vzal sklénku a letěl do umývárky na vodu. Za chvíli došel s flaškú, do polovičky naplněnou vodú. Z aktovky vydělal plechovou flašu s černým kafím a vodu začal barvit na rumový odstín.

„Jane, a ty si myslíš, že to Jožka nepozná, že to není rum a že je to enom obarvená voda?“ smíla sa a pochybovala o jeho počínání účetní Anka.

„Jožka má takový nos,“ a ukázala rukú jeho délku.

„Nic sa neboj, Anko, mám to už pěkně premyslené. Jedu k Cyrilovi.“

Když nekdo řekl, že jede k Cyrilovi, znamenalo to jít do drogerie k Cyrilovi Šcipčákovi do Velkéj. Ten měl šeccko. Špendlík a snád aj auto. Od Martina Holčíka si poštal Pionýra a hnál sa do Velkéj. Janek byl ináč teda veliký držgroš, ale když sa jednalo nekomu neco

vyvést, tož zapomněl aj na to, že ho to neco bude stát. U Cyrila koupil rumovou trest, a jak došel do kanceláře, nalél polovičku do obarvené vody. Po kanceláři sa linula vůňa rumu, ale času k dokonání téjto lotroviny bylo ešte dost.

Jan zatím nachystal na přesně určené místo legátku, na keré Jožka donďa do kanceláře, dycky chvíli poseděl. Bylo z ní pěkně vidět na jak dyby dobře skovanú rumovou flašku. Past byla nachystaná, enom sklapnút.

O jedné hodině už sa kolem oken tahl Jožka do práce. Jan nemeškal a zbytek tresti rozlél po kanceláři. Smradu, nebo chcete-li vůně, bylo najednu v kanceláři jak v nejakém lihovare. Jan sa hned zahýbal do tabulek. Enom sa čekalo na Jožku. Každý sme předstírali, že máme fúru práce.

Jožka vešel do dveří, natahl nos a bez pozdravu povídá:

„Tady sa pil rum!“

„Tady? A kde by sa tu prosim ťa vzal? Tady sa nepije!“ nevrle odpověděl Jožkovi Jan.

„Hergot Jane, já mám takový nos,“ a naznačil nám šeckým známým pohybem, jak ten nos má veliký.

„Tady sa pije rum!“ trval Jožka na svém. „Jane ulej trochu,“ žadonil.

„Povídám ti! Kde by sa tady, prosim ťa, vzal rum. Si hlúpý, lebo co? Zeber sa a běž na dílnu. Vidiš, že máme moc práce. Zitra dojde Žádník aj s malým Šimkem a já mám dodělat ešte rekapitulaci. Zeber sa a běž na dílnu a dojdi, až budu mět presečené!“ vyhánal ho ven.

Jožka si mezitím sedl na nastráženú legátku a v ten moment uviděl flašku aj s vinětú. Smýkl sebú, ohryzek mu poskočil.

Včil už prosebně povídá Janovi: „Jane, enom hlt a hned idu.“

Janek si všiml, že Jožka sa do pasti už chytil a hned toho využil.

„Krucí Jožko, idu na dílnu za Jarošem, ať si pro tebe dojde. Tady sa nedá dělat.“

Stal od stolu a odešel na dílnu. To byl ten pravý okamžik, na kerý Jožka čekal. Smékl ke stolu, rafl flašku a s rozesmítú hubú povídá:

„Už sem to téj svini vypísl,“ a pichl flašku za náprsenku koženéj zástěry.

Ale to už sa vracal z dílny skladník Jan ze vzkazem od mistra.

„Jožko, Jaroš ti zkazuje, že tady nemáš ota-

vovat a okamžitě máš jít na dílnu!“

„Tož já teda idu,“ ochotú najedenkrát stihl Jožka.

„Vyšlo to a máme ho!“ pochvaloval si Jan

Jožka došel na dílnu a zavolał na svářečú:

„Chlapi, podte si dat. Vypísl sem téj svini Okénkovej flašku rumu,“ a hned nabídl Jurkovi Petruchovému.

Tehoto rumu sa šak Jožka nenapil. Jura, jak poznal, že mu Jožka podstrčil obyčejnú obarvenú a navoňanú vodu, vyplul mu ju do jeho nedočkavostí otevřítéj huby.

„Pěkný rum, ty vole! Možeš si ho vyžrat všecek sám!“

Něco jako autorův doslov

Povídky psané v řeči mojí maminky jsou veskrze pravdivé. Opravdu jen někdy jsou upravené tak, abych se nedotkl, byt jen malinko, dosud žijících postav či jejich blízkých, kteří v nich vystupují. Dnešní příběh, o který se chci podělit, se udál v roce 1960 na kovodělné provozovně 0408 v Javorníku.

V minulých dnech mě, jako ostatně už několikrát od vytouženého politického kotrmelce v roce 1989, navštívil můj kamarád Jaroš Zajíček „od Lapača“. Dlouhé hodiny se bavíme o jazyku. Musím se přiznat, že mi dává i přes víc než čtyřicet let jeho pobytu v Německu v povídání o češtině pořádně zabrat. Nám, kteří jsme žili dlouhá léta v takovém obecném marasmu to ani nepřijde, ale Jaroš má v mnohém pravdu.

„Ladičku“, jak mi říkáva, „je moc špatné, že postupně mizí nářečí. Do podvědomí lidí se dostává čeština, prezentovaná médií a ta má nejen daleko ke spisovné češtině, ale i k češtině hovorové. Vloni jsem byl na vystoupení jednoho souboru a zaujala mě věta, která zazněla z úst krojované děvčice. Už si ji nepamatuji přesně, ale něco v tomto smyslu:

„Tož sme si pěkně zazpívaly a včil si možeme dat pohárek. Podte, HOLKY!“

„Na Slovácku jsou přece děvčice, jako jsou na Valašsku dcérky a na Lašsku děvuchy. To jen v Praze jsou holky!“

Přiznám se, že když jsem před časem psal svoje povídky, nenapadlo mě, že nářečí opravdu pomalu mizí a i naši vnuci některým výrazům už nerozumí. Snad jsem tedy alespoň tou pověstnou troškou do mlýna přispěl k tomu, že to úplné zmizení nářečí z našeho života se o nějaký časový úsek posune.

Chceme přitáhnout co nejvíce diváků, říká trenér Karel Buřič

Ostrožský zimák znovu ožívá fanoušky. Nová hokejová sezona je v plném proudu, nejpulárnější sport v Uherském Ostrohu znovu přitahuje diváky ze širokého okolí na zápasy krajské ligy. Jaký bude právě probíhající ročník? Obhájí hokejisté parádní umístění z uplynulé sezony, v níž vybojovali po základní části titul přeborníka Zlínského kraje? Obhájí třetí příčku z loňského ročníku play-off? Na tyto otázky se nám snažil ochotně odpovědět muž, který stojí před úkolem podobný úspěch minimálně zopakovat.

Trenér Karel Buřič přivedl v loňské sezoně klub k historicky nejlepšímu umístění. O obhájení loňských pozic ale mluví velmi opatrně. „Každá obhajoba je těžká, v nové sezoně jsme z různých důvodů o čtyři zkušené hráče chudší. Hlavně chceme, aby ostrožský hokej přitáhl na zimák co nejvíce fanoušků, hrál se dobrý hokej, a to koření, jako jsou výhry, přicházelo co nejčastěji,“ říká Karel Buřič, který sází z drtivé většiny na místní odchovance. „Zhruba dvě třetiny hráčů je domácích, je tady velice slušná mládež, z té čerpáme především.“ Zbytek kádru ostrožských hokejistů doplňují mladí hráči z druholigového Hodonína, který Karel Buřič ještě před dvěma roky vedl.

Svoje angažmá v Ostrohu vůbec nebere jako krok zpět v trenérské kariéře. Do srovnání své hodonínské štace a trénování v Ostrohu se příliš pouštět nechce. „Řeknu vám to asi takto. Mně je jedno, kde trénuji. Snažím se dělat hokej na každé úrovni, jak nejlépe umím, a snažím se také předat klukům svoje zkušenosti. Náš kádr je strašně mladý, práce

Trenér Karel Buřič

je proto o to složitější,“ ví dobře pětapadesátiletý kouč a pochvaluje si přístup vedení klubu. „V daných podmínkách dělají pro místní klub maximum. Vládne tu takové hokejové nadšení. V loňské sezoně se mně líbil přístup hráčů a jejich zájem o hokej.“

I když se může zdát, že návštěvnost na zápasech ostrožských hokejistů je na slušné úrovni, tak si kouč dokáže představit v ochozech daleko víc diváků. „Je jasné, že lidi chodí i podle našich výsledků. Přál bych si na každém zápase tolik diváků, jako chodí na derby proti

Hradišti nebo Brodu,“ maličko si postěžoval bývalý útočník prvoligových hokejistů Zlína. V naší nejvyšší soutěži odehrál sedm sezon, ale přesnou statistiku svých zápasů si nikdy nevedl. „Počet mých zápasů v lize? Ježíšmarja, to nevím. Bylo to něco přes tři stovky utkání,“ odhaduje muž, který i svou civilní práci spojil částečně s hokejovým děním. „Pracuji jako strojní technik na zimním stadionu v Hodoníně,“ prozradil na závěr.

V novém ročníku má hokejový klub v Uherském Ostrohu vedle mužského týmu v soutěži přípravky, mladší a starší žáky a dorost, který hraje pod hlavičkou Hodonín B.

Text a foto: Stanislav Dufka

Šéfové uherskoostrožského klubu s jednou z mnoha trofejí

K tomuto článku bych rád připsal několik slov, které se týkají této společné fotografie generálního manažera Bronislava Zápařky a prezidenta klubu Lubomíra Procházky. Vyfotil jsem je takto před necelým rokem, když jsem chystal reportáž o klubu do MF DNES. Tehdy Ostroh vyhrál celou základní soutěž, jenže poté hned v prvním kole play-off vypadl, a z reportáže nebylo nic – prostor v novinách patřil vítězům. Mrzelo mě to. O to více ale budu letos Ostrožanům držet palce, aby se dostali ještě dál než loni – a na konci sezony už určitě reportáž sem do časopisu napíší!

Radek Bartoníček

Jak byl Lhoťan u Jana Kollera v Monaku

Jako staří známí, kteří se dlouho neviděli. Takový je pohled na fotku, na níž je Roman Matuščík z Ostrožské Lhoty a nejlepší střelec v historii české fotbalové reprezentace Jan Koller. Setkali se na stadionu Slovákka v Uherském Hradišti v přátelském zápase týmu Eura 1996 proti bývalým hráčům Synotu v polovině letošních prázdnin. Setkání nebylo úplně náhodné, oba se viděli před dvěma lety na jihu Francie, kde v té době Koller působil. Roman Matuščík, který pracuje jako malíř-natěrač, vysvětlil setkání s Janem Kollerem následovně.

„Dostali jsme se k němu náhodně. Asi před dvěma roky jsme dělali v Itálii a měli sem přivezt panu Valentovi (majiteli firmy Synot) obraz. Paní, která to celé zprostředkovala, se dobře znala s manželkou Jana Kollera – Hedvikou. Poprosila nás, jestli bychom nedoručili i obraz, který tam měl připravený také Jan Koller, k němu domů - do Monaka. Obraz jsme přivezli, ale doma byla jenom Hedvika, která nám slíbila lístky na zápas třetiligové Cannes, kde v tu dobu její muž hrával. Druhý

Jan Koller s Romanem Matuščíkem

den jsme tam jeli, Koller nám dal vstupenky a bylo to,“ přiblížil setkání s legendou českého fotbalu Matuščík. Po zápase si nejlepší střelec reprezentace udělal čas na krátké

setkání se svými krajany. „Podali jsme si ruce a prohodili pár slov, to bylo všechno,“ zakončil vzpomínku Roman Matuščík.

Text a foto: Stanislav Dufka

Mladí tenisté ze Lhoty bojovali o pohár starosty obce

Už dvanáctý ročník turnaje pro děti O pohár starosty obce uspořádal tenisový klub v Ostrožské Lhotě. Osm mladých adeptů tenisu, zatím nejmenší počet v historii turnaje, se

sešlo na konci září na místních kurtech, aby ti nejlepší vybojovali krásné poháry, které pro ně připravili pořadatelé.

Poměrně malý počet zúčastněných měla na vině absence děvčat. „Většina z nich chodí do mažoretek, které měly ve stejném termínu vystoupení,“ vysvětlovala menší účast jedna z hlavních organizátorek Ilona Dufková. Turnaj jako už tradičně zahájil starosta Antonín Jelének. „Jsem strašně rád, že chodíte do tenisu a že vás baví. Není to dávno, co jsem se s některými z vás setkal na oslavě třiceti let založení tenisového klubu u nás v obci. Třicet let je hodně dlouhá doba a mě velice potěšilo, že budoucnost tenisu není ve Lhotě ohrožena. V klubu je hodně dětí, které mají o tento sport zájem. Věřím, že vás tento zájem bude držet ještě minimálně dalších dvacet let a o budoucnost tohoto sportu bude u nás postaráno. Přeji vám, aby všechny zápasy byly napínavé a vyhráli ti nejlepší. Doufám, že pro ty, kteří nevyhrají, to bude impulz pro příští ročník,“ řekl na úvod turnaje starosta. Zhruba po čtyřech hodinách bojů bylo rozhodnuto. V mladší kategorii zvítězil Tomáš Krchňáček a pohár ve starších žácích si vybojoval Roman Matuščík.

Text a foto: Stanislav Dufka

Tenisté kteří bojovali o pohár starosty

Hledání Foglarových hochů

Uherský Ostroh připravil jedinečnou výstavu

Když začínala velezajímavá výstava s názvem Rychlé šípy, určitě nebyl Ostrožan z Blatnice pod Svatým Antonínkem Vladimír Vyskočil tím, kdo by byl středem pozornosti. Jak jsem si s ním ale povídal, prozradil mi informaci, která z něj udělala v mých očích nejdůležitějšího člověka na výstavě. Jeho povídání se totiž týkalo jedné z mnoha zajímavých rekvizit na výstavě, konkrétně žluto-zeleného praporu Junáka s napsaným letopočtem 1945. „To je pravá původní ostrožská vlajka z roku 1945,“ řekl mi pan Vyskočil.

„Pane Vyskočile, opravdu pravý prapor skutečných junáků z té doby?!“ zeptal jsem se, a on jakoby nic odpověděl: „Ano, samozřejmě byl schovaný a já teď hledám někoho, komu bych ho mohl předat, kdo by chtěl v činnosti Junáka pokračovat,“ odpověděl mi pan Vyskočil a já v té chvíli viděl před sebou chlapíka, který chce předat štafetu někomu jinému, který chce, aby dál existoval Junák, aby dál existovaly ideály Rychlých šípů, aby prostě vyrůstaly nové generace čestných hochů od Bobří řeky, kteří budou všechno to dobré, co dělali kluci před nimi.

Herci Slováckého divadla David Vaculík a David Vacke na vernisáži výstavy v Uherském Ostrohu

Odcházel jsem z výstavy nadšený její podobou a strašně moc si přál, aby výstavu navštívilo co nejvíce mladých. Ano, věřil jsem tomu, že třeba právě tady, na takové výstavě se zrodí nápad na založení místního Junáka, jehož členové by poté převzali onu vzácnou vlajku z roku 1945.

Však i starostka Uherského Ostrohu Hana Příleská na vernisáži pravila: „Pokud by tato výstava měla nastartovat duch Rychlých šípů u našich mladých v Uherském Ostrohu a okolí, pak

by to bylo to nejlepší, co bychom si mohli přát.“ Tolik naděje jsme tedy cítili na začátku září, když výstava začínala. A tolik bezděčně jsem cítil o měsíc později, když jsem se dozvěděl, že mladých na výstavu dorazilo málo, a dokonce nepřišla se svými žáky téměř žádná škola z našeho regionu. Byla to překrásná výstava, byla to výstava, která školám umožňovala vymyslet spoustu aktivit, spojených s takovou výstavou. Bohužel, byla to také výstava jedné ztracené naděje.

Text a foto: RB

Blatnické gratulace mužskému a ženskému sboru

„Vinohrady zrajú, všeci sa starajú, bude-li zas hrozen bílý, abychom tu šťastně žili,“ začali zpívat členové mužského sboru z Blatnice pod Svatým Antonínkem, čímž zahájili letošní ročník Blatnického vinobraní, stále oblíbenějšího setkání, které předchází skutečnému vinobraní ve vinicích.

Setkání zahájil starosta Antonín Hanák, který hned upozornil, že Blatnice se pyšní pracovitostí lidí, špičkovým, nádherným vínem a šarmem místních žen – tak pravil a hned se dočkal úsměvů i potlesku.

Od starosty následovalo ještě poděkování všem účinkujícím, organizátorům, pořadatelům i divákům, a potom už první muž Blatnice gratuloval místnímu mužskému sboru, který slavil 10 let existence, a ženskému sboru, který se schází pět let. Velký potlesk uslyšel i samotný šéf mužského sboru Stanislav Grňák, kterému starosta děkoval za příkladné vedení chlapů, a předal mu i speciální děkovný list obce. Pan Grňák na oplátku zase děkoval kromě obce také členům lhotského mužského sboru, kteří mu v minulosti umožnili, aby

právě u nich získal první zkušenosti pro založení blatnického sboru. Jak vidíte, slávy bylo u blatnických bůd hodně, myslím, že se tato příjemná nálada přenesla i na další účinkující a diváky, kteří prožili v tento den velmi pěkné odpoledne. Blatnici tato akce sluší, a jak jsem viděl, zvykají si na ni i přespolní, z nichž někteří přijeli speciálně právě na Blatnické vinobraní. Dočkali se výborného programu, jehož vrcholem bylo patrně vystoupení známé cimbálové muziky Danaj, která doprovázela tanečnický Danaje a poté zazpívala také v samostatném bloku. Kdo chtěl, měl výbornou možnost pobavit se

Pan Grňák přijímá gratulace od Lhoťanů

a načerpat síly před následnými náročnými dny ve vinohradě a poté při úpravě vína ve sklepě.

Text a foto: RB

MIKROREGION OSTROŽSKO

INFORMAČNÍ CENTRUM PŘÍZÁMČÍ V UHERSKÉM OSTROHU

NABÍZÍ LEVNÉ MIMOSEZÓNÍ UBYTOVÁNÍ
VE DVOU APARTMÁNECH

ZA **250** Kč/NOC

PARKOVÁNÍ A INTERNETOVÉ PŘIPOJENÍ ZDARMA

AKCE PLATÍ OD ŘÍJNA 2012 DO BŘEZNA 2013

INFORMAČNÍ CENTRUM PŘÍZÁMČÍ
ZÁMECKÁ 24, 687 24 UHERSKÝ OSTROH

TEL.: +420 572 503 960, MOB.: +420 724 159 213

EMAIL: TIC@OSTROZSKO.CZ

WWW.OSTROZSKO.CZ

Cukrářství Budařovi

*Kouzelné Vánoce s radostnou
betlémskou zvěstí, pohodu
svátků, lásku a štěstí.
Vám i vašim blízkým přejí,
a za přízeň v roce 2012 děkují,
Budařovi*

*Pro Vaši vánoční pohodu Vám rádi
připravíme tradiční čajové pečivo,
které si můžete objednat v našich prodejnách,
ve výrobě Ostrožská Lhota 32 tel. 572598703
nebo na www.cukrarstvibudarovi.cz*

POZOR!

**PODÍVEJTE
SE NA VIDEO**

Na www.SlovackoDNES.cz
najdete řadu videoukázek,
které jsou z mnoha akcí,
o nichž si čtete
v tomto 29. čísle časopisu
Krajem svatého Antonínka.

Žádná jiný časopis tolik odkazů
na video nemá, zkuste se,
prosím, podívat.
Děkujeme!

SPECIALIZOVANÁ PRODEJNA

www.televiznistolky.eu

www.postel-matrace.cz

NA ZDRAVÉ SPÁNÍ

Nábytek
NA RYHNKU 1493, KUNOVICE
TEL.: 572 501 602

*Mimoriadné cenové zvýhodnění
lekových postelí
od 7 550,-*

NÁBYTEK MATEMATIKA
BONOVIC, BAKA, BUK,
BOM, LAMINO A.J.

od 50 let zkušeností

1+1 při nákupu jedné
ortopedické matrace
**SLEVA na vybrané
matrace a polštáře 20-50%**
záruka na matrace 15 let

K NÁKUPU ZDRAVOTNÍ MATRACE POLŠTÁR ZDARMA

největší výběr ortopedických - zdravotních matrací - příkrývek - polštářů - roštů - postelí

Zpravodaj Místní akční skupiny Hornácko a Ostrožsko

Projekt Školy pro venkov - prezentace ZŠ Velké na Veličkou •

Připravujeme vyhlášení další výzvy na projekty LEADER •

Představení zrealizovaných podnikatelských projektů LEADER •

Představení akcí podpořených z FOLKLÓRNÍHO FONDU MAS •

Členové Místní akční skupiny Hornácko a Ostrožsko

Blatnický ředitel ve Velké. Jak je (ne) spokojený?

Poháry, poháry, poháry. Když byste vešli do kanceláře ředitele Masarykovy základní školy ve Velké nad Veličkou Františka Frýdeckého, není možné, abyste si nevšimli ze všeho nejvíce právě zmiňovaných pohárů. Jsou hned na několika místech a rozhodně nejsou nějakým „archivním zbožím“, často jde o poháry nové, například z letošního roku. Velická škola se vždycky snažila vést děti kromě jiného ke sportu, což – jak jsem se přesvědčil – platí dodnes.

„Když vidím tolik pohárů, tak to člověka zahřeje na duši, ale nejde nám jen o výkonnostní efekt a vození pohárů či medailí, chceme prostřednictvím sportu také vychovávat. I proto se snažíme navazovat na sportovní tradici, která tady vždycky byla,“ vysvětloval mi hned na začátku setkání ředitel školy, který bydlí v Blatnici pod Svatým Antonínkem.

Shodou náhod jsem se s ním poprvé uviděl ve stejné kanceláři právě před dvěma lety, kam jako ředitel největší školy na Hornácku nastupoval. Řekl jsem si proto, že by bylo dobré zeptat se ho po 24 měsících na jeho dosavadní zkušenosti a zároveň si s ním popovídat o projektu Školy pro venkov, do kterého se zapojila také velická škola.

„Takže, pane řediteli,“ zněla moje první otázka, „co byste řekl o svém dosavadním účinkování na škole?“ „Můj dojem ze dvou uplynulých let a počátku třetího je vesměs pozitivní. Ale samozřejmě, když se ohlédnu zpět, tak je potřeba, abych byl i sebekritický a viděl, že na řadě věcí ze své koncepce musím ještě zapracovat,“ odpověděl mi ředitel, který jako velký sportovec podle svých slov vyznává kolektivní práci. „Vždycky zastávám myšlenku, že pokud máme jako škola něčeho dosáhnout,

tak musíme táhnout za jeden provaz, a to jak vyučující a provozní zaměstnanci, tak samozřejmě i děti a rodiče. Já se snažím o maximální komunikaci s každým, a to ať už přes mail nebo při osobní schůzce,“ sdělil.

Při pozdější prohlídce školy jsem se mohl přesvědčit, že škola je stále více modernizovaná, například učitelé mají nově vybavenou sborovnu, ovšem ta největší vylepšení se týkají žáků, v jedné ze tříd jsem viděl zcela novou interaktivní tabuli, další třída byla dokonce nově osázena počítači i dataprojektorem.

„V současnosti máme na škole dva projekty Evropské unie, díky kterým jsme školu dál posunuli, šlo o investice v řádech milionů korun. V této souvislosti bych chtěl hodně poděkovat i obci, která se nám vždy snaží pomoci. Nové vybavení nám přineslo kromě nové techniky také přes 1 300 nových vzdělávacích materiálů pro žáky všech tříd, což nám umožní další zkvalitnění a zpestření výuky,“ pochvaloval si František Frýdecký.

Jedním ze dvou projektů je i projekt Školy pro venkov, díky kterému vznikají na velické škole, stejně jako na dalších šesti školách v regionu, mimo jiné regionální učebnice. „My jsme to pojali podobně jako školy v okolí, zaměřili jsme

se na historii, přírodní krásy, folklor i sport, který vždy k Velké patřil a věřím, že i v budoucnosti patřit bude. Věřím, že díky této učebnici se malí žáci i odrostlejší děti seznámí s Velkou z jiného pohledu, než jen třeba z internetu, takto uvidí, že třeba hned někde za rohem na ně číhá ve Velké a okolím něco, co by pro ně samotné mohlo být zajímavé,“ podotkl ředitel a dodal, že publikace by mohla být zajímavá nejen pro školáky, ale také pro mnohé další Veličany či návštěvníky Velké.

„V úvodu tohoto projektu jsme vytvořili šestičlenný tým s tím, že jsme se snažili obsáhnout všechny oblasti, to znamená, historii, přírodní vědy, sport tak, aby to mělo ucelený pohled na Velkou. Jeden z členů si vzal na starost školní časopis, kterého bylo vydáno už 5 čísel, což je kolem tisícovky výtisků. Další dva členové se starají o koordinaci činností na přípravě učebnice jako projektoví manažeři a zbývající se specifikují na jednotlivé oblasti samotné publikace. A samozřejmě se zapojily také děti, ať už formou projektových dnů, které u nás proběhly, tak i ve formě shromažďování materiálů. Učitelé přitom především všechno koordinují tak, aby knížka byla skutečně živá a zajímavá a školáky opravdu zaujala,“ upřesnil ředitel.

Jestliže jsem tento článek začínal poháry a sportem, sportem ho také zakončím. Zeptal jsem se ředitele velické školy, jak je to možné, že škola má tolik sportovních úspěchů a celou řadu sportovních kroužků – vždyť to množství, které dává dětem řadu možností vyžití je skutečně velké a zřejmě nemá přinejmenším nikde na školách na Ostrozsku a Hornáckou obdobu.

„Naprostým základem jsou vedoucí kroužků, což jsou často učitelé nebo další lidé z Velké. Bez jejich zapálenosti a také výborného zázemí tělocvičny a hřiště by něco takového nebylo možné, proto jsem jim všem velmi vděčný, moc jim děkuji, stejně jako děkuji dětem, které mají chuť sportovat a dosahují řady úspěchů.

RB

Úspěšní sportovci školy z Velké s ředitelem Františkem Frýdeckým

Každý, kdo by chtěl v těchto týdnech vidět regionální „učebnice“ několika škol v našem regionu, uslyšel by, že jsou zatím ještě v pracovní podobě, můžou se ještě změnit, a proto je není možné publikovat. Je to logické, přesto jsem měl možnost nahlédnout do takové „učebnice“, která se týká Velké nad Veličkou, a můžu tady o ní tedy napsat pár slov.

Na co bych upozornil především? Zajímavých informací je mnoho, těžko se něco vybírá, ale možná bych se zmínil o historii, kterou najdete už na prvních stránkách.

Víte například, jak to bylo s pojmenováním velické školy po prvním československém prezidentovi T. G. Masarykovi? Místní školní rada požádala o možnost takového pojmenování Kancelář prezidenta republiky v roce 1932, kdy byla dokončena stavba měšťanské školy. Rada se dočkala souhlasu, a tak škola nesla Masarykovo jméno – jenže jen do doby nacistické okupace. Po válce v roce 1945 se název školy vrátil, ovšem po nástupu komunistické strany v roce 1948 opět slovo Masaryk vymizelo z názvu školy, stejně jako z mnoha a mnoha jiných míst po celé zemi. Trvalo to po řádých pár let, než se v roce 1992 opět navrátil název Masarykova základní škola – vidíte, tak tohle všechno jsem se například dozvěděl z chystané knížečky.

Podobně už znám podrobnosti o Martinu Miškeříkovi, odvážném místním učiteli, který má pamětní desku na zdi vzpomínané měšťanské školy. Pan Miškeřík byl za války zástupcem velitele odbojové vojenské organizace Obrana národa, která především převáděla lidi přes hranice na Slovensko. V roce 1943 však byl přímo ve škole při hodině českého jazyka zatčen gestapem a poslán do koncentračního tábora v Bayreuthu. Tady vážně onemocněl a čtrnáct dní po osvobození tábora 27. dubna 1945 zemřel.

Bylo by toho ale mnohem a mnohem více, co se budete moci z učebnice brzy dočíst, hodně místa školáci a jejich kantoři věnují například přírodě, konkrétně loukám a sadům v Zahradách pod Hájem. Kdo to ještě neví, bude například překvapený, jak je toto místo bohaté na zajímavé rostliny, takže není divu, že už od roku 1987 jsou tato místa vyhlášena národní přírodní rezervací. Co tady roste, nebo kdo všechno poletuje ve vzduchu, to už neprozradím, to už nechám k vašemu čtení a pátrání.

Samozřejmě mnoho prostoru je věnováno také folkloru, „jeho „ kapitola začíná podrobnostmi o velickém kroji, informacemi o Hornáckých slavnostech i Mladém Hornácku, vzpomínkou na některé osobnosti a výčtem tradičních zvyků. Tato kapitola je skutečně vyčerpávající a věřím, že mnohé určitě potěší.

Poslední část knížečky patří sportu, a to od jeho počátků v roce 1919, kdy vlastenečtí učitelé a legionáři tady založili Sokol, až téměř po současnost. Pod kapitolou sportu jsou také stránky o atletice, která patřila a patří k chloubám Velké. Kdy vlastně atletické úspěchy začaly? Opět pomůže knížečka, podle ní se tak stalo v padesátých letech, kdy do školy přišla učit paní Olga Pšurná a také paní Eliška Nesrstová. „Ve školním roce 1953/54 chlapci a děvčata zvítězili v atletickém utkání v Blansku, a tento úspěch započal éru úspěchů žákůvských atletů z Velké nad Veličkou,“ čtu si v závěru knížečky.

RB

Sportovní úspěchy žáků ve školním roce 2011/2012

To jsou tedy úspěchy! Výsledky sportovních soutěží potvrdily, že sportovní duch mezi žáky velické školy stále žije. Sedmdesátá a osmdesátá léta minulého století spojená s atletickou slávou jsou sice již historií, ale sportovní úspěchy žáků v průběhu celého letošního školního roku na tuto slávu důstojně navázaly a opět potvrdily jedno: z pohledu sportovních výkonů může Masarykova základní škola ve Velké nad Veličkou řadit k nejlepším školám celého rozlehlého okresu!

3. místo ze 38 škol bývalého okresu Hodonín v souhrnu hodnocení všech soutěží, které proběhly pod hlavičkou Asociace školních sportovních klubů

1. místo mezi 38 školami jako vůbec nejaktivnější školní kolektiv, který se účastnil na zmiňovaném setkání největšího množství soutěží – celkem Veličtí bojovníci ve 36 disciplínách!

1. místo chlapců v okresním kole nohejbalu trojic

3. místo děvčat v okresním kole ve vybíjeně

1. místo smíšeného kolektivu chlapců a dívek ve skoku vysokém – Veličtí laťka

3. místo mladších děvčat a 3. místo starších chlapců v okresním kole Poháru rozhlasu při účasti 14 soutěžících škol.

Třikrát 2. místo a jednou 3. místo florbalového družstva děvčat v rámci jednotlivých okresních kol ve velkém a malém florbalu.

2. místo florbalového družstva děvčat v okresním kole Poháru ministra školství

Výborné florbalové družstvo dívek velické školy

2. místo fotbalového týmu chlapců, kteří se účastnili mezinárodního sportovního turnaje konaného v Polsku.

Místní akční skupina Hornácko a Ostrožsko připravuje otevřít možná již poslední výzvu na podporu projektů z programu Leader 2007-2013!

Vážení zástupci neziskového sektoru, drobní podnikatelé a zemědělci,

Předběžně od 3. prosince 2012 do 25. ledna 2013 bude probíhat příjem projektových žádostí o dotaci v rámci 9. výzvy realizace místní rozvojové strategie MAS Hornácko a Ostrožsko.

níže se můžete předběžně stručně seznámit s jednotlivými dotačními opatřeními a podporovanými aktivitami.

Více informací k dotačním opatřením a přípravě projektových žádostí získáte na našich webových stránkách www.leader.ostrozsko.cz.

V případě zájmu o dotaci vám doporučujeme navštívit

BEZPLATNÝ SEMINÁŘ PRO ŽADATELE,

který se uskuteční **11. ledna 2013 v Uherském Ostrohu.**

Pro všechny potenciální žadatele poskytujeme

BEZPLATNÉ PORADENSTVÍ A KONZULTACE.

Můžete nás kontaktovat
na telefonním čísle 572 501 425 nebo 572 503 961
na e-mailové adrese:

mas@ostrozsko.cz, mikroregion@ostrozsko.cz.

Na setkání s vámi se těší

Jana Bujáková / Mgr. Ivana Směšná
MAS Hornácko a Ostrožsko

Fiche 1 Podpora cestovního ruchu – ubytování a sport

- Podporované aktivity

Stavba, rekonstrukce či modernizace malokapacitního ubytovacího a stravovacího zařízení včetně souvisejících aktivit a nákupu vybavení. Stavba, rekonstrukce či modernizace objektů prořízení půjčoven sportovních potřeb a ploch a pro sportovní vyžití, včetně vybavení.

Max. výše dotace 60 %.

Fiche 5 Podpora drobných výrobců místních produktů

- Podporované aktivity

Technologické investice vedoucí ke zlepšení zpracování zemědělských a potravinářských produktů, především v oblasti vinařské.

Nákup zařízení přímo související s finální úpravou, balením a značením výrobků (vín) ve vztahu ke zvyšování kvality včetně technologií souvisejících s dohledaností výrobků a včasného upozornění na nebezpečné potraviny.

Výstavba, rekonstrukce a stavební investice do zpracovatelského provozu.

Max. výše dotace 50 %

Fiche 6 Podpora zemědělských podnikatelů

- Podporované aktivity

Pořízení prodejní technologie produktů zemědělské prvovýroby bez zpracování (automaty na výdej mléka, masa apod.).

Pořízení stabilní i mobilní zemědělské techniky, strojní zařízení a vybavení

Max. výše dotace 40–60 %

Fiche 7 Podpora drobných podnikatelů

- Podporované aktivity

Nová výstavba, rekonstrukce, modernizace či přestavba provozovny určené pro zakládání a rozvoj existujících mikropodniků (včetně nezbytného zázemí pro zaměstnance)

Nákup strojů, technologií a dalších zařízení sloužících k zakládání a rozvoji mikropodniků včetně montáže a zkoušek před uvedením pořízeného majetku do stavu způsobilého k užívání.

Výdaje na propagaci a marketing.

Max. výše dotace 60 %.

Představení dalších šesti úspěšně dokončených projektů přes PRV ČR 2007-2013, osa IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie MAS Hornácko a Ostrožsko. Tentokrát jsou dokončené projekty z 8. výzvy.

Jan Cícha: Technologie výroby vína

Cílem projektu bylo zmodernizovat a zkvalitnit technologii výroby vína. Původní vybavení

firmy bylo již zastaralé a nevyhovovalo dnešnímu trendu – nerezové nádrže nahradily staré a opotřebované plastové nádoby.

CELKOVÉ VÝDAJE: 390.000 Kč.

Dotace 162.000 Kč, vlastní zdroje 228.000 Kč.

Mgr. Iva Nováková Pavlíková: Nákup čelního nakladače s kleštěmi na balíky

Pořízení nové technologie bylo cílem tohoto projektu. Nákup čelního nakladače s kleštěmi na balíky značně ulehčil manipulaci s balíky sena a slámy. Dále se technologie využívá při péči o ovocné sady, zejména při prořezávání

sadů (manipulace s větvemi) a při sběru a svozu balíků z luk na farmu.

CELKOVÉ VÝDAJE: 360 000 Kč.

Dotace 150.000 Kč, vlastní zdroje 210.000 Kč.

Dušan Soviš: Zatlačovač kůlů a sloupků, Osečkovač letorostů

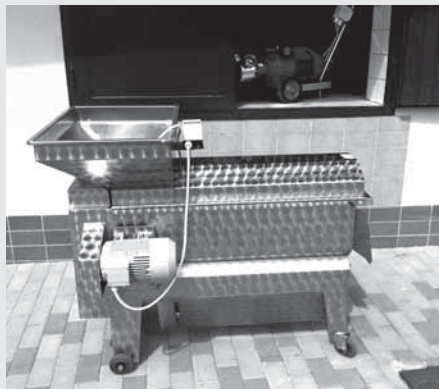
Cílem projektu bylo pořízení technologie pro ulehčení práce při výrobě vína. Žadatel rozšířil své vinohrady, zatlačovač kůlů a sloupků mu velmi usnadňuje práci při instalaci sloupků ve vinici. Pořízením tunelového osečkovače letorostů si žadatel usnadnil ruční těžkou práci během vegetace.

CELKOVÉ VÝDAJE: 282.000 Kč.
Dotace 117.500 Kč, vlastní zdroje 164.500 Kč.

František Polehňa: Modernizace vinařství - mlýnkoodstopkovač s rmutovým čerpadlem

Projekt řešil zakoupení nového nerezového mlýnkoodstopkovače na hrozny s rmutovým čerpadlem - umožňující rychlé a šetrné zpracování suroviny do vinařského podniku. Nahradil tak nevyhovující, zastaralý a zkorodovaný mlýnkoodstopkovač, který byl díky špatné konstrukci a nevhodnému typu integrovaného čerpadla velmi nešetrný ke zpracovávaným hroznům. Díky nové technologii dosahuje produkované víno vyšší kvality.

CELKOVÉ VÝDAJE: 111.000 Kč.
Dotace 55.500 Kč, vlastní zdroje 55.500 Kč.

Obec Louka: Revitalizace kamenného kříže v Louce-Záhumenice

Projekt vyřešil havarijní stav kříže, který jednak stárnul díky povětrnostním vlivům, a jednak byl v předchozí době neodborně opravován. Celková revitalizace kamenného kříže vedla ke zlepšení vzhledu obce a podchytila mládež a mladou generaci k aktivní činnosti v této oblasti - k účtům k hodnotám našich předků.

CELKOVÉ VÝDAJE: 168.900 Kč.
Dotace 84.450 Kč, vlastní zdroje 84.450 Kč.

VÍNO ZLOMEK&VÁVRA, s. r. o: Dokončení modernizace provozovny na výrobu vína - Vinařství Zlomek&Vávra

Projekt byl zaměřen na dokončení modernizace provozovny na výrobu vína. Pořízením nových technologií (2 ks nerezových nádob na víno a automatický etiketovací stroj) řeší firma modernizaci svého provozu, tím pak zvyšuje konkurenceschopnost tohoto místního produktu.

CELKOVÉ VÝDAJE: 590.969 Kč.
Dotace 196.989 Kč, vlastní zdroje 393.980 Kč.

Podpořené akce 5. výzvy Folklorního fondu MAS Horňácko a Ostrožsko v roce 2012

Opět přicházíme se střípkami z akcí, které se podařilo realizovat nejen díky Folklornímu fondu MAS Horňácko a Ostrožsko, ale také díky obětavé práci dobrovolníků, vedoucích souborů a aktivistů, kterým tradice lidového umění a zvyků nejsou nikterak lhostejné.

Pro ty z vás, kteří o Folklorním fondu MAS Horňácko a Ostrožsko slyší a čtou poprvé, dovolte krátkou rekapitulaci. Folklorní fond MAS založila v roce 2008 MAS Horňácko a Ostrožsko. Cílem Folklorního fondu MAS je pomáhat všem organizacím, spolkům i jedincům, kteří mají omezené finanční možnosti realizovat akce přispívající k všestrannému pozitivnímu rozvoji osobností dětí a mládeže se zaměřením na oblast folklorních a kulturních aktivit, především na záchranu lidového tance verbuňků. Od roku 2008 bylo v 5 výzvách podpořeno již 71 kulturních akcí, mezi které se rozdělila částka 470.000 Kč.

V březnu 2012 byla vyhlášena 5. výzva Folklorního fondu MAS Horňácko a Ostrožsko. V 5. výzvě bylo podpořeno 19 kulturních akcí a celková rozdaná částka se vyšplhala na 100.000 Kč. Seznam podpořených projektů naleznete na webových stránkách www.leader.ostrozsko.cz.

A tady jsou již zmiňované akce:

Cestami suchovských republikánů na Ozvěny Horňácka

Za podpory MAS Horňácko a Ostrožsko se letos potřetí uskutečnilo folklorní putování Cestami suchovských republikánů na Horňácku. Jedná se o putování horňáckou krajinou s muzikou a písničkami k připomenutí Suchovské republiky. To byl spolek bohémů – literátů, malířů a jejich přátel, kteří působili na konci devatenáctého století v suchovské škole kolem učitele a literáta Matúše Beni a kteří se zasloužili o věhlas horňácké kultury v regionu i mimo něj. Členové spolku zvali na Horňácko významné osobnosti své doby a zachycovali tamní život a krajinu ve svých obrazech, literárních dílech či v písních. K republikánům patřil například spisovatel Otakar Bystřina, věhlasný malíř Joža Uprka, malíř a geodet Jan Hudeček, sběratel lidových písní Martin Zeman či právník František Odrážka a učitel Alois Fiala.

Poutníci se vydávají po stejných cestách, po jakých na Horňácku chodili i suchovští republikáni, v kraji se akce těší velkému zájmu z řad míst-

ních i návštěvníků. Jelikož se ve stejné době pořádá festival Ozvěny Horňácka ve Velké nad Veličkou, byly obě akce propojeny a název se upravit na Cestami suchovských republikánů na Ozvěny Horňácka.

Putování probíhá vždy za doprovodu lidové muziky. Letos účinkovala folklorní skupina Suchovjan spolu s muzikou Jana Grabce, Miroslava Minkse a Antonína Mičky. Průvod vždy směřuje přes vrch Háje do Velké nad Veličkou, kudy republikáni nejčastěji chodívali. Ve Velké nad Veličkou se poutníci krátce zastaví u domu republikána Martina Zemana a pak už se někteří zúčastní i zapojí do programu festivalu Ozvěny Horňácka.

Galuškovo Slovácko, o. s.

Autor slavných souborů svérázných povídek Slovácko sa súdí a Slovácko sa nesúdí - Zdeňk Galuška by letos oslavil 99 let. Na jeho odkaz navazuje občanské sdružení Galuškovo Slovácko, které působí v jeho rodném Uherském Ostrohu už desátým rokem. Sdružení si klade za úkol čerpat z odkazu Zdeňka Galušky a přinášet tak v jeho jméně lidem to, co jim přinášely jeho knihy – pobavení a vytržení ze všedních starostí. Proto byl založen kulturní pořad se stejnojmenným názvem „Galuškovo Slovácko“, jež je přehlídkou folklorních souborů, divadelních spolků a dalších kulturních skupin. Letos se konal již jubilejní desátý ročník „Galuškova Slovácka“, jehož program se poprvé v jeho historii uskutečnil mimo zámecké nádvoří.

Součástí letošního programu byl průvod lidí oděných do krojů a dobových kostýmů, který vyrazil od zvonice na Jiráskovo náměstí v ostrožském Předměstí, kde se uskutečnil kulturní program. V programu se představili členové občanského sdružení Galuškovo Slovácko – dívčí sborek Oskoruše, Spolek Ostrožanů a dětský soubor. Hosty pořadu byli Horňácká cimbálová muzika Petra Galečky, Sboreček žen z Lipova, dechová hudba Blatnička se svými sólisty, ženský pěvecký sbor Tetky a folklorní soubor Ostrožan II. a řada dalších.

Příští rok se bude Galuškovo Slovácko nést v duchu oslavy 100. výročí narození patrona sdružení – Zdeňka Galušky.

Takto vypadá nově rekonstruovaný lidový domek v Ostrožské Nové Vsi, kde se říjnu, v den slavnostního otevření, shromáždila mimo jiné místní drobtina.

Ostrožské hody

Stárkovský pár z Ostrožské Nové Vsi

Horňáci v Uherském Hradišti

FOTO:: Radek Bartoníček

Novoveský
primáš
Michal Jurásek

Stárkovský pár z Uherského Ostrohu

K oslavě a účtě Panny Marie Svatohostýnské ušila tyto krásné a zcela ojedinělé šaty novoveská rodačka a známá módní návrhářka Marie Zelená.

Děkovná dožínková pouť na Antonínku 2012

